

Isplativost ekološke proizvodnje OPG-a Novak

Bagarić, Helena

Master's thesis / Diplomski rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Agriculture / Sveučilište u Zagrebu, Agronomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:204:413245>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-06**

Repository / Repozitorij:

[Repository Faculty of Agriculture University of Zagreb](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
AGRONOMSKI FAKULTET

Isplativost ekološke proizvodnje OPG-a Novak

DIPLOMSKI RAD

Helena Bagarić

Zagreb, rujan, 2024.

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
AGRONOMSKI FAKULTET**

Diplomski studij:

Agrobiznis i ruralni razvitak

Isplativost ekološke proizvodnje OPG-a Novak

DIPLOMSKI RAD

Helena Bagarić

Mentor:

izv. prof. dr. sc. Vesna Očić

Zagreb, rujan, 2024.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU AGRONOMSKI FAKULTET

IZJAVA STUDENTA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, **Helena Bagarić**, JMBAG 0178119040, rođen/a 10.08.1999. u Berlinu, Njemačka, izjavljujem da sam samostalno izradila/izradio diplomski rad pod naslovom:

Isplativost ekološke proizvodnje OPG-a Novak

Svojim potpisom jamčim:

- da sam jedina autorica/jedini autor ovoga diplomskog rada;
- da su svi korišteni izvori literature, kako objavljeni tako i neobjavljeni, adekvatno citirani ili parafrazirani, te popisani u literaturi na kraju rada;
- da ovaj diplomski rad ne sadrži dijelove radova predanih na Agronomskom fakultetu ili drugim ustanovama visokog obrazovanja radi završetka sveučilišnog ili stručnog studija;
- da je elektronička verzija ovoga diplomskog rada identična tiskanoj koju je odobrio mentor;
- da sam upoznata/upoznat s odredbama Etičkog kodeksa Sveučilišta u Zagrebu (Čl. 19).

U Zagrebu, dana _____

Potpis studenta / studentice

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
AGRONOMSKI FAKULTET**

**IZVJEŠĆE
O OCJENI I OBRANI DIPLOMSKOG RADA**

Diplomski rad studenta/ice **Helena Bagarić**, JMBAG 0178119040, naslova

Isplativost ekološke proizvodnje OPG-a Novak

obranjen je i ocijenjen ocjenom _____, dana

_____.

Povjerenstvo:

potpisi:

1.	izv. prof. dr. sc. Vesna Očić	mentor	_____
2.	prof. dr. sc. Zoran Grgić	član	_____
3.	izv. prof. dr. sc. Darija Bilandžija	član	_____

Zahvala

Zahvaljujem se mentorici, izv. prof. dr. sc. Vesni Očić, na podršci, strpljenju, pomoći i korisnim savjetima i sugestijama tijekom pisanja ovog diplomskog rada. Također, zahvaljujem svim profesorima na fakultetu.

Zahvaljujem se vlasnicima OPG-a Novak, posebno Mateji Novak koja mi je dala uvid u financijske izvještaje te pružila sve potrebne informacije kako bih napravila analizu i napisala diplomski rad.

Zahvaljujem cijeloj obitelji, a posebno mami, koja je sve godine studiranja bila moja podrška i vjerovala u mene.

Zahvaljujem svim svojim kolegama i kolegicama na fakultetu koji su mi olakšali godine studiranja i učinili ih ljepšima.

Zahvaljujem svim prijateljima i prijateljicama, posebno Dariji, Andrei, Teni, Tei i Sari koje su me podupirale i vjerovale u mene.

Zahvaljujem dečku Anti na ljubavi, podršci, pomoći i vjeri u mene tijekom studiranja i pisanja ovog diplomskog rada.

Hvala svima. <3

Sadržaj

1. Uvod	1
2. Cilj rada.....	3
3. Materijali i metode istraživanja	4
4. Pregled stanja ekološke poljoprivrede u Republici Hrvatskoj i Europskoj uniji.....	6
5. Isplativost ekološke u odnosu na konvencionalnu proizvodnju	13
6. Rezultati rada.....	15
6.1. Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo Novak	15
6.2. Financijski pokazatelji OPG-a Novak.....	19
6.2.1. Pregled poslovnih primitaka i izdataka od 2020. do 2022. godine ...	19
6.2.2. Prikaz izračuna odabranih financijskih pokazatelja.....	25
7. Zaključak.....	40
8. Popis literature	41
9. Prilozi.....	43
Životopis	45

Sažetak

Diplomskog rada studenta/ice **Helena Bagarić**, naslova

Isplativost ekološke proizvodnje OPG-a Novak

Ekološka proizvodnja je sveobuhvatan sustav upravljanja poljoprivrednim gospodarstvima i proizvodnjom hrane koji ujedinjuje najbolju praksu u pogledu okoliša i klime, visoku razinu biološke raznolikosti, očuvanje prirodnih resursa, primjenu visokih standarda za dobrobit životinja i proizvodnih standarda koji su u skladu s potražnjom sve većeg broja potrošača za proizvodima proizvedenim uz primjenu prirodnih tvari i procesa. U ovom radu se analizira isplativost ekološke poljoprivredne proizvodnje na primjeru obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva Novak.

OPG Novak je u analiziranim godinama 2020.-2022. poslovao iznad granice ekonomičnosti, prirodna produktivnost po radniku se kretala od 3.163 kg u 2022. godini do 4.400 kilograma u 2020. godini. Rentabilnost se u promatranim godinama kretala od 7% do gotovo 22%.

Ključne riječi: ekološka poljoprivreda, financijski pokazatelji, cijena koštanja

Summary

Of the master's thesis – student **Helena Bagarić**, entitled

Profitability of ecological production family farm Novak

Organic farming is a comprehensive system of farm management and food production that combines environmental and climate best practices, high levels of biodiversity, conservation of natural resources, the application of high standards of animal welfare and production standards that meet the demand of a growing number of consumers for products made with natural materials and processes. This paper analyzes the profitability of organic agricultural production using the example of the Novak family farm. Financial indicators are used to illustrate economic efficiency, productivity and profitability as well as the cost prices of products, operating expenses and income.

The Novak family farm was in is in the analyzed years 2020-2022. operated above the economic limit, the natural productivity per worker ranged from 3,163 kg in 2022 to 4,400 kg in 2020. Profitability in the observed years ranged from 7% to almost 22%.

Keywords: organic agriculture, financial indicators, cost price

1. Uvod

IFOAM (The International Federation of Organic Agriculture Movements) definira ekološku poljoprivredu kao sustav proizvodnje koji održava zdravlje ljudi, tla i ekosustava; oslanja se na ekološke procese, bioraznolikost i prirodne cikluse prilagođene lokalnim uvjetima, umjesto unosa vanjskih tvari sa štetnim posljedicama te kombinira tradiciju, inovaciju i znanost s ciljem očuvanja okoliša, pravednih odnosa i dobre kvalitete života svih uključenih.¹

Prema filozofu Paulu Thompsonu (2010.) postoje dva različita načina promišljanja poljoprivrede, industrijska i agrarna paradigma. *Industrijska paradigma* utjelovljuje utilitaristički pogled na poljoprivredu, promatrajući je kao srodnu industrijskom procesu koji proizvodi različite robe. Naglašava se učinkovita proizvodnja uz niske financijske troškove, a oslanja se na vanjske inpute za plodnost i suzbijanje štetočina, primjenjuje se monokultura, ekonomija razmjera i specijalizacija koja je vidljiva u poljoprivrednim poslovima. Nasuprot tome, *agrarna paradigma* prepoznaje da upravljanje zemljom i biološka raznolikost imaju i društvenu i ekološku vrijednost. Naglasak je stavljen na male i "obiteljski orijentirane" poljoprivrednike. Središnja načela agrarne paradigme su upravljanje ekološkim procesima i uslugama za kruženje i opskrbu hranjivim tvarima te za kontrolu štetnika i bolesti.²

Ekološka poljoprivreda obično je povezana s agrarnom paradigmatom, dok se konvencionalna poljoprivreda veže uz industrijsku paradigmatu. Organska poljoprivreda predstavlja način razmišljanja u kojem ekonomska dobit često nije glavni motiv proizvođača te uključuje specifične društvene odnose, kao i odnos prema prirodi i tehnologiji. Ipak, industrijsko-konvencionalna i agrarno-organska paradigma često se prikazuju kao suprotstavljene, svaka sa svojim zagovornicima. Kritičari industrijskog gledišta ističu Thompsonovo prekomjerno naglašavanje produktivnosti i troškovne učinkovitosti, zanemarujući pritom ekološke i društvene posljedice. Umjesto toga, zagovaraju uravnoteženje proizvodnje s očuvanjem okoliša i društvenim blagostanjem. S druge strane, agrarni pristup kritiziran je zbog nedostatnih prinosa koje ostvaruje.²

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj u RH pruža bespovratne potpore ekološkim poljoprivrednicima za kompenzaciju gubitaka prihoda i dodatnih troškova zbog usklađivanja s posebnim uvjetima. Intervencija 70.04, poznata kao AEC Ekološki uzgoj, potiče primjenu ekoloških metoda u poljoprivredi.³

¹ IFOAM – The International Federation of Organic Agriculture Movements, <https://www.ifoam.bio/>, pristup 08.08.2023.

² Shennan, C., Krupnik, T., J., Baird, G., Cohen, H., Forbush, K., Lovell, R., J., Olimpi, E., M., 2017., Annual Review of Environment and Resources, br. 42, stranice 317–346, Organic and Conventional Agriculture: A Useful Framing?

³ Ruralni razvoj, <https://ruralnirazvoj.hr/intervencije/70-04-aec-ekoloska/> pristup 15.07.2024.

Cilj intervencije je:

- poticanje ekološkog uzgoja koji koristi prakse korisne za okoliš
- prilagodba i ublažavanje klimatskih promjena
- smanjenje onečišćenja tla i voda kroz zabranu sintetskih mineralnih gnojiva i smanjenje pesticida
- očuvanje bioraznolikosti.³

Ove mjere doprinose smanjenju ispiranja hranjiva kao što su dušik i fosfor, čime se smanjuje onečišćenje voda i tla.³

Intervencija uključuje dvije operacije, a to su prijelaz na ekološki uzgoj i održavanje ekološkog uzgoja. Svaka operacija uključuje potporu za četiri skupine usjeva: oranice, povrće, višegodišnje nasade i trajne travnjake. Poljoprivrednicima se za operaciju Prijelaz na ekološki uzgoj za troškove certificiranja za prvih 10 ha isplaćuje 60 EUR/ha, a za operaciju Održavanje ekološkog uzgoja za troškove certificiranja isplaćuje se za prvih 5 ha 60 EUR/ha.³

U okviru strategije Green Deal Farm to Fork, Europska komisija postavila je kao cilj najmanje 25% poljoprivrednog zemljišta u EU pod ekološkim uzgojem i značajno povećanje ekološke akvakulture do 2030. godine. Komisija je postavila opsežan organski akcijski plan za Europsku uniju.⁴

⁴ Europska komisija, https://agriculture.ec.europa.eu/farming/organic-farming/organic-action-plan_en, pristup 11.09.2023.

2. Cilj rada

Cilj rada je prikazati ekonomsku isplativost ekološke proizvodnje na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu, te dati pregled stanja ekološke poljoprivrede u Hrvatskoj i EU. Ključni dio istraživanja je financijska analiza OPG-a Novak, smještenog u istočnom dijelu grada Zagreba. Ekološka poljoprivreda je postala iznimno važna u suvremenom svijetu, kako bi se zadovoljile potrebe stanovništva za hranom uz minimalan utjecaj na okoliš. Obiteljska poljoprivredna gospodarstva poput OPG-a Novak igraju ključnu ulogu u promicanju ekološki prihvatljivih praksi uz očuvanje tradicije i lokalne kulture. Financijska analiza OPG-a Novak pruža dublje razumijevanje kako se ekološka poljoprivreda može ekonomski održavati i rasti u dinamičnom gospodarskom okruženju.

3. Materijali i metode istraživanja

U teorijskom dijelu rada nalazi se prikaz stanja i razvoja ekološke poljoprivrede u EU i Republici Hrvatskoj. Uz to metodom obračunske kalkulacije, analizirani su podaci prikupljeni anketiranjem OPG-a Novak koji se nalazi na području Grada Zagreba. Gospodarstvo posjeduje ekološki certifikat te proizvodi razno voće i povrće kao što su salata, rajčica, krastavci, mladi špinat, blitva, celer, grašak, mladi češnjak, paprika, jagode, lijeska, grah, lubenica. Iz dobivenih podataka izračunata je cijena koštanja i osnovni ekonomski pokazatelji (ekonomičnost, produktivnost i rentabilnost).

Pokazatelj je racionalni broj koji pretpostavlja stavljanje u odnos dvije ekonomske veličine (jedna se dijeli s drugom). Preduvjet ispravnosti pokazatelja je međusobna povezanost pokazatelja. U financijskoj analizi su pokazatelji nositelji informacija potrebnih za upravljanje poslovanjem i razvitkom gospodarstva, a oblikuju se s ciljem stvaranja informacijske podloge potrebne za donošenje određenih odluka.⁵

Prvi pokazatelj koji je izračunat je pokazatelj ekonomičnosti, a ekonomičnost je mjera koja podrazumijeva stupanj štedljivosti u ostvarivanju učinaka, koja se izražava kroz odnos između outputa i inputa. To je mjerilo uspješnosti poslovanja izraženo odnosom između ukupnih prihoda i ukupnih troškova u nekoj proizvodnji.⁶

Formula za izračun ekonomičnosti ukupnog poslovanja = $\frac{\text{ukupni prihodi}}{\text{ukupni troškovi}}$ ⁶

Ako je izračunata ekonomičnost (e) i rezultat je >1 poduzeće posluje ekonomično, ako je izračunata ekonomičnost <1, poduzeće posluje neekonomično, a ako je ekonomičnost =1 poduzeće posluje na granici ekonomičnosti.⁶

Slijedeći izračunati pokazatelj je pokazatelj produktivnosti, a produktivnost je parcijalni pokazatelj ekonomske efikasnosti koji predstavlja racionalnost trošenja radne snage u poduzeću.⁷

Formula za izračun produktivnost = $\frac{\text{output}}{\text{pojedinačni input}}$ ⁷

Neto dobit je izračunata kako bi se pokazatelji rentabilnosti mogli izračunati. Neto dobit se računa tako što se od bruto dobiti oduzmu porezi. Računa se kako bi se izračunala dobit koja je ostala nakon svih podmirenih troškova i rashoda koje je gospodarstvo imalo za određenu godinu.⁸

⁵ Grgić, Z., Očić, V., Šakić Bobić, B., 2015., Osnove računovodstva i financijske analize poljoprivrednog gospodarstva, Zagreb

⁶ Par, V.; Šakić Bobić, B., 2016., Uvod u mikroekonomiju, Sveučilište u Zagrebu Agronomski fakultet, Zagreb

⁷ Grgić, Z., Očić, V., Šakić Bobić, B., 2010., Upravljanje troškovima u agrobiznisu: interna skripta za modul, Metode kalkulacija i troškovi u agrobiznisu, za studente ABRR studija, Agronomskog fakulteta u Zagrebu, Zagreb

*Formula za izračun neto dobiti je neto dobit = bruto dobit – porezi.*⁸

Zadnji izračunati pokazatelj je pokazatelj rentabilnosti, a pokazatelji rentabilnosti (profitabilnosti) mjere povrat uloženog kapitala i daju konačne odgovore o djelotvornosti upravljanja poslovanjem i razvojem poduzeća. Neto marža profita računa se tako što se neto dobit i kamate zbroje te se njihov zbroj podijeli s ukupnim prihodom.⁵

Formula za izračun neto marže profita = $\frac{\text{neto dobit} + \text{kamate}}{\text{ukupni prihod}}$.⁵

Stopa povrata glavnice se računa tako što se neto dobit podijeli s ukupnom imovinom.⁵

*Formula za izračun stope povrata glavnice = $\frac{\text{neto dobit}}{\text{ukupna imovina}}$.*⁵

Ukupna imovina je izračunata tako što su neotpisanom dijelu osnovnih sredstava dodani troškovi odnosno godine.

Na kraju izračunata je cijena koštanja kako bi se prikazale cijene koštanja određenih kultura koje nose više od 50% ukupne proizvodnje OPG-a Novak. Cijena koštanja je iznos koji se dobije dijeljenjem ukupnih troškova u proizvodnji nekog dobra s brojem ostvarenih učinaka. Cijena koštanja pokazuje koliki trošak otpada na jedan ostvareni učinak. Cijena koštanja mora biti niža u odnosu na prodajnu cijenu jer će u suprotnom poduzeće poslovati s gubitkom.⁹

*Cijena koštanja = $\frac{\text{ukupni troškovi}}{\text{količina}}$.*⁹

⁸ Grgić, Z., Šakić Bobić, B., Očić, V., 2011., Troškovi i kalkulacije u agrobiznisu, interna skripta za studente

⁹ Par, V.; Šakić Bobić, B., 2016., Uvod u mikroekonomiju, Sveučilište u Zagrebu Agronomski fakultet, Zagreb

4. Pregled stanja ekološke poljoprivrede u Republici Hrvatskoj i Europskoj uniji

Pregled stanja ekološke poljoprivrede u Republici Hrvatskoj

U nastavku teksta prikazana je tablica u kojoj je vidljivo koliko Republika Hrvatska ima ekoloških poljoprivrednih proizvođača i ekoloških prerađivača u razdoblju 2013.-2022. godine.

Tablica 4.1. Prikaz ekoloških proizvođača i prerađivača u RH 2013.-2022.

	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
<i>Poljoprivredni proizvođači</i>	1608	2043	3061	3546	4023	4374	5153	5548	6024	6132
<i>Prerađivači</i>	181	237	320	312	357	368	395	389	378	380
UKUPNO	1789	2280	3381	3858	4380	4742	5548	5937	6402	6512

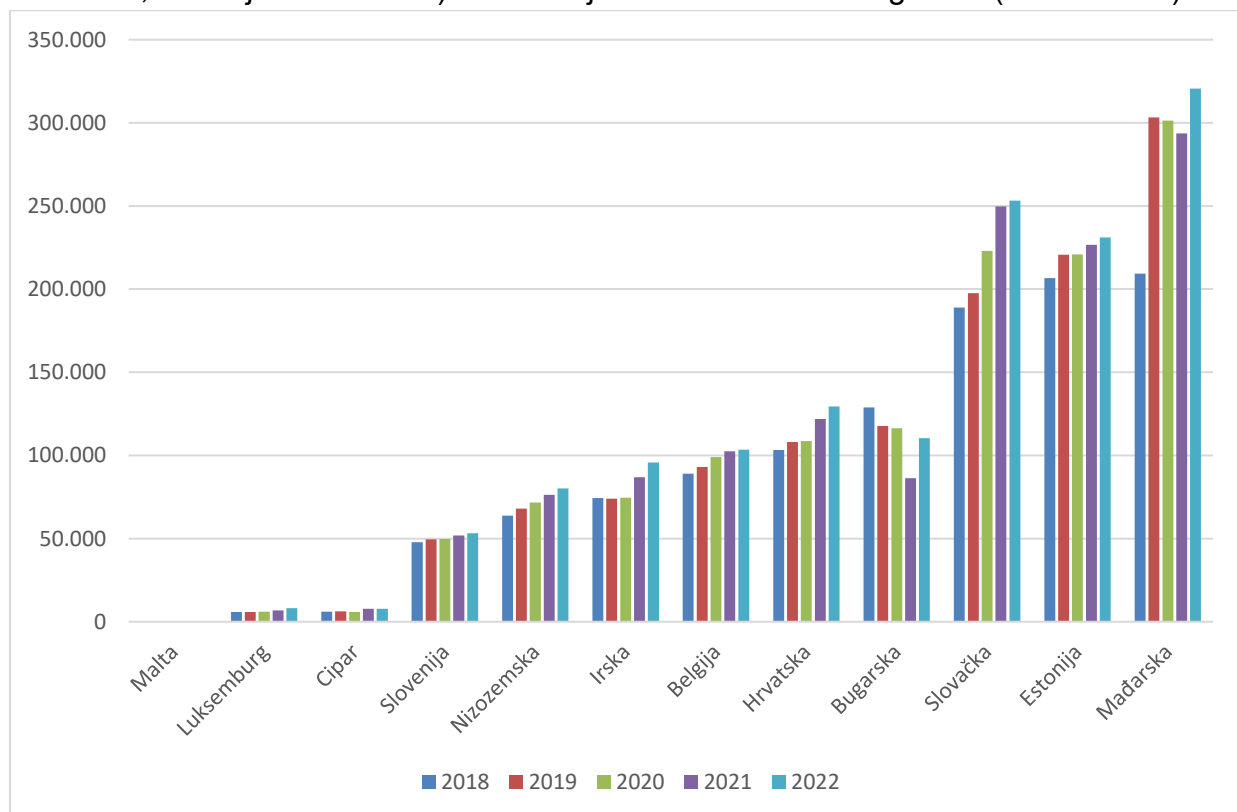
Izvor: Državni zavod za statistiku, <https://poljoprivreda.gov.hr/statistika-360/360>, pristup 08.07.2023.

Broj poljoprivrednih proizvođača u RH raste, pogotovo od ulaska u EU. U 2013. godini je bilo 1608 poljoprivrednih ekoloških proizvođača, dok ih je u 2022. godini bilo 6132 što je povećanje od 281% (DZS). Broj ekoloških prerađivača također raste od 2013. godine sa 181 proizvođača na 380 prerađivača u 2022. godini, što čini povećanje od 110% u 9 godina.

Pregled stanja ekološke poljoprivrede u zemljama EU

U nastavku teksta prikazano je stanje ekološke poljoprivrede u zemljama Europske unije u razdoblju od 2018. do 2022. godine. Prvo je analizirano povećanje ekoloških površina u EU, zatim slijedi pregled broja ekoloških proizvođača u istom razdoblju. Nakon toga, predstavljena je tablica s podacima o ekološkoj proizvodnji životinjskih proizvoda u EU od 2016. do 2020. godine. Na kraju, sve navedeno je sažeto i uspoređeno za pet najrazvijenijih država u području ekološke poljoprivrede te je dan osvrt na stanje u Republici Hrvatskoj u odnosu na te zemlje.

Graf 4.1. Prikaz stanja ekoloških površina u zemljama Europske unije (EU) (Malta, Luksemburg, Cipar, Slovenija, Nizozemska, Irska, Belgija, Hrvatska, Bugarska, Slovačka, Estonija i Mađarska) u razdoblju od 2018. do 2022. godine (u hektarima)

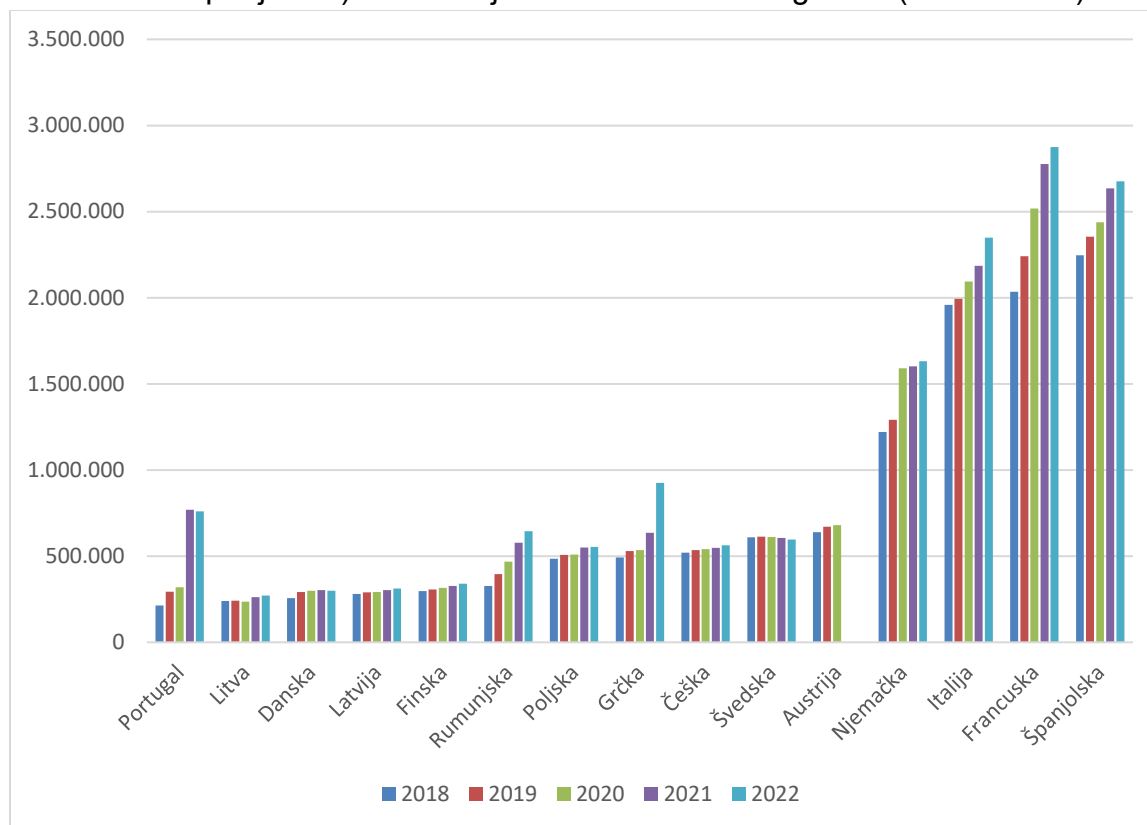

Izvor: Eurostat, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/org_cropar/default/table?lang=en, pristup 15.07.2024.

U grafu 4.1. prikazana je dinamika ekoloških površina u različitim državama EU kroz pet godina, odnosno 2018.-2022. godine. Iako su manje države poput Malte, Luksemburga i Cipra imale ekološke površine manje od 10.000 ha, ove površine nisu zanemarive. Graf pokazuje da se u svim državama bilježi porast ekoloških površina iz godine u godinu. Zemlje poput Luksemburga, Nizozemske, Irske i Belgije bilježe dosljedan rast, što odražava rastuću podršku i usvajanje ekoloških praksi. Konkretno, Luksemburg je povećao ekološke površine s 5.782 ha na 8.255 ha, dok je Nizozemska povećala svoje površine sa 63.809 ha na 80.086 ha. Najveći porast zabilježila je Mađarska, koja je povećala ekološke površine s nešto više od 200.000 ha u 2018.

godini na oko 320.000 ha u 2022. godini. Ovi podaci ukazuju na značajan napredak u širenju ekoloških praksi među državama.

Graf 4.2. Prikaz stanja ekoloških površina u zemljama EU (Portugal, Litva, Danska, Latvija, Finska, Rumunjska, Grčka, Češka, Švedska, Austrija, Njemačka, Italija, Francuska i Španjolska) u razdoblju od 2018. do 2022. godine (u hektarima)

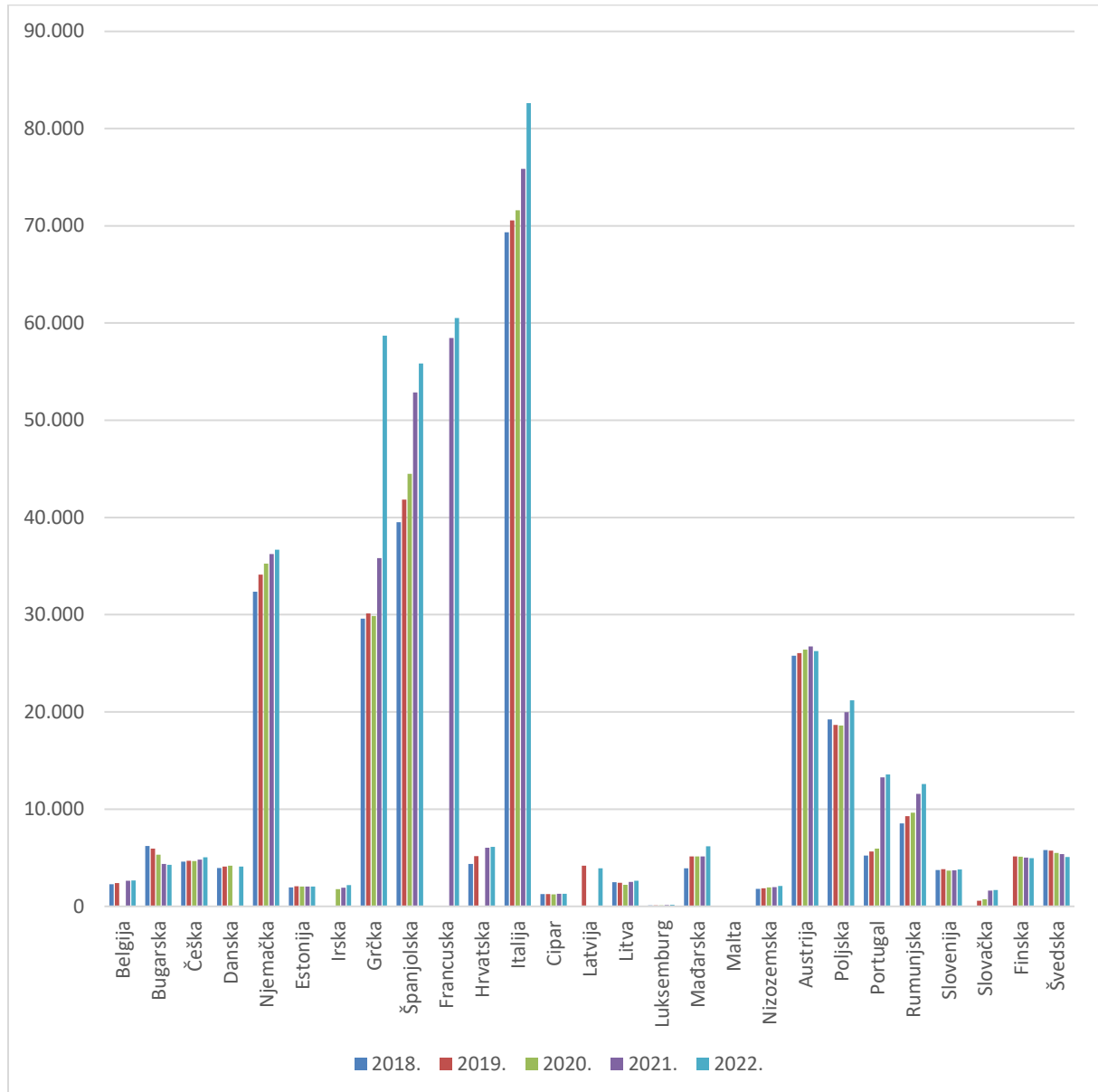

Izvor: Eurostat, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/org_cropar/default/table?lang=en, pristup 15.07.2024.

U EU, zemlje s najvećim površinama pod ekološkom poljoprivredom su Francuska, Španjolska i Italija, koje bilježe kontinuirani rast u razdoblju od 2018. do 2022. godine (graf 4.2.). Francuska i Španjolska prednjače s više od 2.500.000 ha, dok Italija također pokazuje značajan porast. Njemačka, Češka i Švedska, iako manje od navedenih velikih zemalja, također imaju značajne površine (preko 500.000 ha) i umjereni rast (graf 4.2.). Irska i Portugal prikazuju stabilan, iako sporiji rast u usporedbi s najvećim zemljama. S druge strane, manje zemlje poput Litve, Latvije i Danske imaju relativno male površine od oko 250.000 ha, što je znatno manje u usporedbi s velikim zemljama.

Europska unija u 2022. godini ima 16.192.663 ha površine pod ekološkom proizvodnjom. Općenito, trend je pozitivan s kontinuiranim povećanjem površina pod ekološkom poljoprivredom tijekom zadnjih pet godina.

Graf 4.3. Prikaz ekoloških poljoprivrednih proizvođača u EU u razdoblju 2018.-2022.

Izvor:

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/org_coptyp/default/table?lang=en&category=agr_org,
29.08.2024.

Eurostat,
pristup:

Graf 4.3. prikazuje stanje ekoloških proizvođača u EU u pet godina, od 2018. do 2022. godine. Vidljivo je da manje države poput Malte, Luksemburga imaju manje ekoloških proizvođača, Malta za sve godine ima oko 25 proizvođača, Luksemburg između 100 i 150. Cipar ima oko 1300 proizvođača, Slovačka blizu 1700. Države u kojima je ekološka poljoprivreda više razvijena i imaju veće površine pod ekološkom poljoprivredom samim time imaju i više ekoloških proizvođača, vodeća je Italija koja ima preko 80.000 prerađivača, zatim slijede Francuska, Grčka koja je u 2022. godini imala nagli porast u odnosu na 2021., s oko 35.000 proizvođača, broj proizvođača je skočio na skoro 60.000 ekoloških proizvođača.

Tablica 4.2. Prikaz ekološke proizvodnje animalnih proizvoda u EU (u tonama)

<i>Države EU/ Godine</i>	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
<i>Belgija</i>	5.502	7.321	8.708	9.601	10.364
<i>Bugarska</i>	373	212	969	187	151
<i>Češka</i>	6.752	6.697	7.291	7.867	8.197
<i>Danska</i>	16.818	16.254	6.643	17.835	18.224
<i>Estonija</i>	2.209	2.878	3.404	2.636	5.024
<i>Irska</i>	1.555	1.550	2.361	2.338	2.227
<i>Grčka</i>	675	801	839	977	925
<i>Španjolska</i>	26.487	26.417	35.803	41.265	38.668
<i>Francuska</i>	50.175	55.694	68.948	78.808	85.092
<i>Hrvatska</i>	1.774	1.725	2.311	2.602	2.835
<i>Italija</i>	99.073	52.039	-	-	91.159
<i>Cipar</i>	22	23	28	17	13
<i>Latvija</i>	1.582	1.604	1.629	1.283	1.533
<i>Litva</i>	284	365	803	1.098	1.697
<i>Luksemburg</i>	145	150	187	290	308
<i>Malta</i>	0	0	0	0	0
<i>Mađarska</i>	1.376	1.123	1.110	1.812	1.621
<i>Nizozemska</i>	11.357	13.393	14.024	15.339	15.240
<i>Poljska</i>	8	2	0	23	49
<i>Rumunjska</i>	0	1	8	26	5
<i>Slovenija</i>	324	327	410	330	309
<i>Slovačka</i>	175	237	66	53	256
<i>Finska</i>	4.360	3.780	3.710	3.770	4.420
<i>Švedska</i>	26.568	26.877	29.750	30.914	30.820
UKUPNO	309.493	209.332	279.086	274.358	442.236

Izvor:

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/org_aprod/default/table?lang=en&category=agr.org,

28.08.2024.

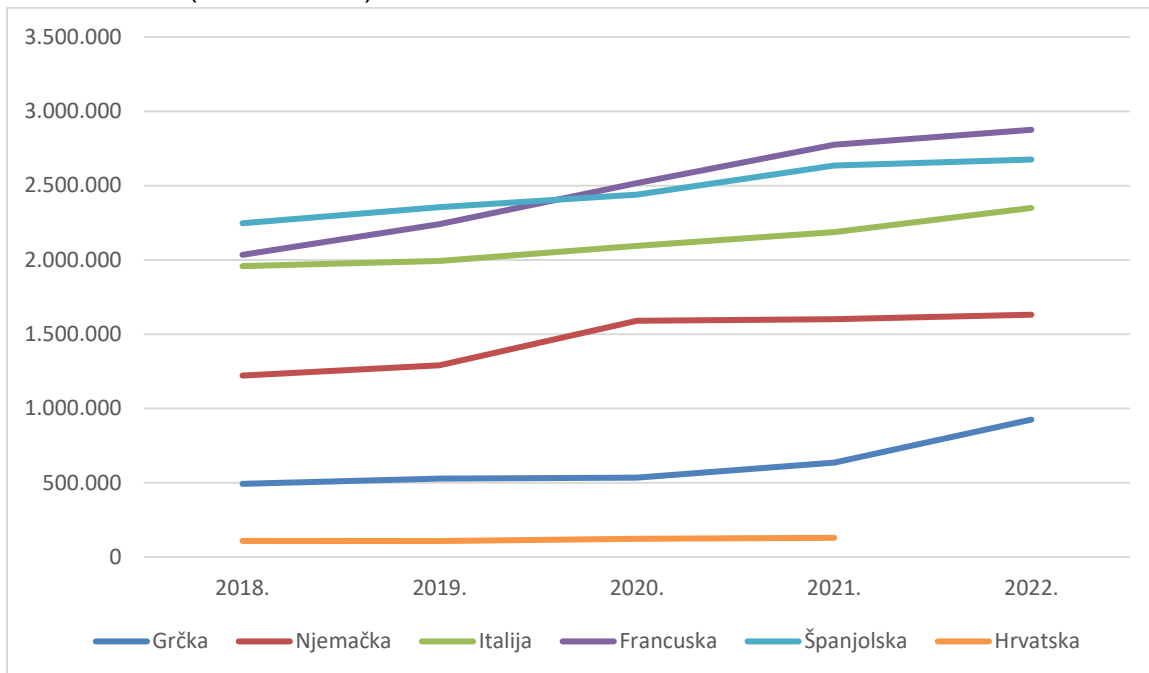
Eurostat,

pristupila

Tablica 4.2. prikazuje ekološku proizvodnju životinjskih proizvoda u zemljama EU od 2016. do 2020. godine. Nisu navedene sve zemlje EU jer nedostaju podaci za Njemačku, Austriju i Portugal, dok su podaci za Maltu svugdje prikazani kao nula, što sugerira da nema ekološke proizvodnje životinjski proizvoda u toj zemlji.

Francuska se ističe s konstantnim rastom proizvodnje, dok Španjolska također bilježi povećanje, iako s određenim varijacijama. Italija ima nepouzdanu podatke za dvije godine, dok Bugarska i Rumunjska pokazuju smanjenje u nekim godinama. Analiza nije potpuno moguća s obzirom na to da neke države nemaju podatke za sve godine, a neke za pojedine. Općenito, tablica pokazuje trend rasta ekološke proizvodnje u nekim državama, dok druge države bilježe pad ili nedosljednost u podacima.

Graf 4.4. Prikaz površina pod ekološkom poljoprivredom za odabrane države EU 2018.-2022. (u hektarima)

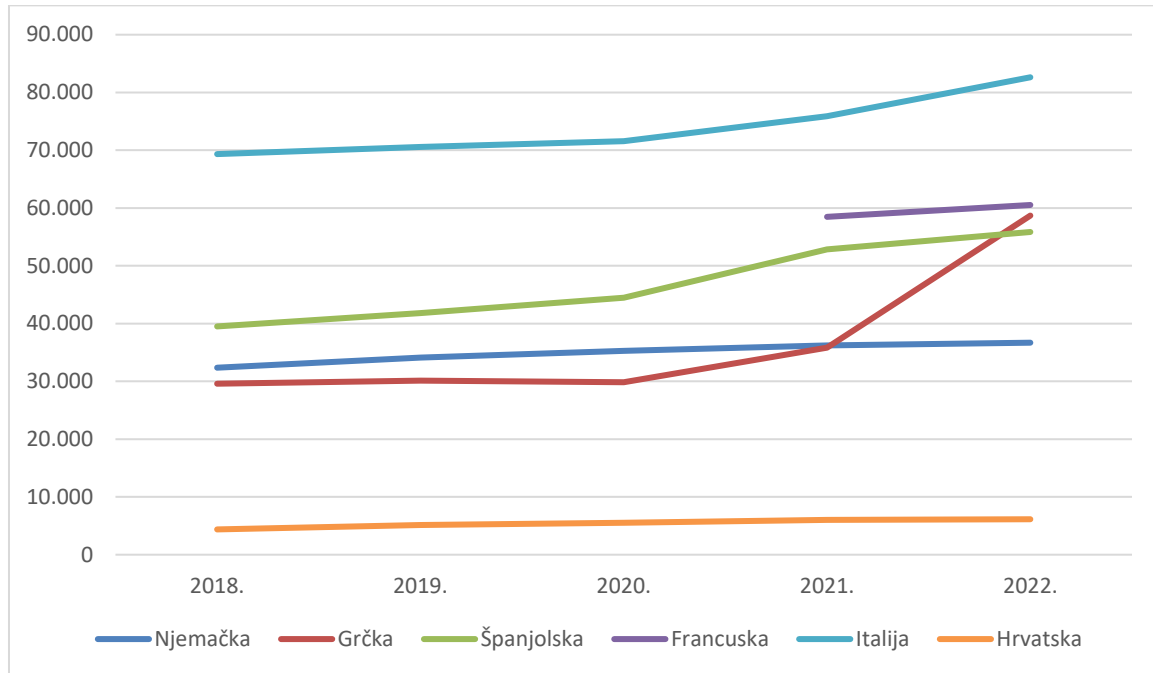
Izvor: Eurostat, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/org_cropar/default/table?lang=en, pristup 15.07.2024.

Graf 4.4. prikazuje ekološke površine u pet zemalja EU (Grčka, Njemačka, Italija, Francuska, Španjolska i Hrvatska) za razdoblje od 2018. do 2022. godine. Podaci su prikazani u hektarima (ha) i pokazuju promjene u površinama pod ekološkom poljoprivredom. Grčka je značajno povećala ekološke površine s 492.627 ha u 2018. na 924.853 ha u 2022. godini, što predstavlja rast od 87,7%.

Njemačka je povećala ekološke površine s 1.221.303 ha u 2018. na 1.630.984 ha u 2022., što je rast od 33,6%. Italija je zabilježila porast ekoloških površina s 1.957.937 ha u 2018. na 2.349.475 ha u 2022., što predstavlja rast od 20%. Francuska je imala najveći apsolutni rast, povećavši ekološke površine s 2.034.115 ha u 2018. na 2.875.500 ha u 2022., što je rast od 41,4%. Španjolska je povećala ekološke površine s 2.246.475 ha u 2018. na 2.675.331 ha u 2022., što predstavlja rast od 19,1%.

Uspoređujući ovih pet država s Hrvatskom, Hrvatska ima značajno manje površine, što je i očekivano zbog manje geografske veličine države. Ipak, Hrvatska je također zabilježila rast ekoloških površina sa 103.166 ha u 2018. na 129.374 ha u 2022., što je rast od 25,4%.

Graf 4.5. Prikaz broja ekoloških proizvođača za odabrane države EU 2018.-2022.

Izvor:

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/org_coptyp/default/table?lang=en&category=agr.org,
29.08.2024.

Eurostat,
pristup:

Odabrane države prikazane u grafu 4.5. predstavljaju zemlje s najvećim brojem ekoloških proizvođača među državama EU, uz uključivanje Hrvatske radi usporedbe. Vidljivo je kako u Njemačkoj broj ekoloških proizvođača raste s nešto više od 32.000 u 2018. na skoro 37.000 u 2022. godini, što predstavlja postotni rast od približno 13,5%. U Grčkoj broj proizvođača značajno raste s približno 29.600 u 2018. na gotovo 59.000 u 2022., što predstavlja impresivan porast od oko 95%. U Španjolskoj broj ekoloških proizvođača raste s 39.500 u 2018. na 55.900 u 2022., što je rast od 41,4%. Francuska bilježi rast broja ekoloških proizvođača sa 69.300 u 2018. na 75.900 u 2021., ali je zabilježen pad na 60.500 u 2022. godini, iako ovaj pad nije značajan u usporedbi s prethodnim godinama. Italija pokazuje značajan rast sa 69.300 u 2018. na 82.600 u 2022., što predstavlja rast od 19,1%. U Hrvatskoj broj ekoloških proizvođača raste s 4.400 u 2018. na 6.100 u 2022., što je rast od 40%.

5. Isplativost ekološke u odnosu na konvencionalnu proizvodnju

U istraživanju Grgić i sur. (2012.) analizirali su financijsku isplativost ekološke i konvencionalne proizvodnje za četiri kulture: rajčicu, papriku, rani kupus i kristal salatu. U radu je utvrđeno da prinosi ekoloških proizvoda iznose 67% količine konvencionalno proizvedenih proizvoda te da je kod ekološke proizvodnje 60% uroda prve klase, a kod konvencionalne 73%. Prosječna prodajna cijena ekoloških proizvoda je u prosjeku veća za 13% od onih iz konvencionalne proizvodnje. Kada je riječ o troškovima gnojiva, nema značajnih razlika u cijeni, za ekološku proizvodnju su oko 7% manji troškovi gnojiva u odnosu na konvencionalnu proizvodnju, a što se tiče sredstava za zaštitu, oni su skuplji za oko 84% u ekološkoj nego u konvencionalnoj proizvodnji. Na temelju prethodno navedenih podataka, može se zaključiti kako su ukupni troškovi po hektaru niži kod ekološke proizvodnje, ali su istovremeno zbog niže proizvodnje troškovi po kilogramu veći za 38% u odnosu na konvencionalnu proizvodnju.¹⁰

Prema istraživanju koje je provedeno na dva obiteljska gospodarstva koja se bave ekološkom proizvodnjom orašastih plodova na području Požeško-slavonske županije ustanovljeno je kako gospodarstva koja proizvode ekološke orašaste plodove nisu ostvarivala ništa veću prodajnu cijenu u odnosu na konvencionalno proizvedene plodove. Potpore čine 54% ukupnih prihoda, te bi gospodarstvo bez potpora poslovalo neekonomično i nerentabilno. Drugo gospodarstvo koje proizvodi ekološke lješnjake prodavalo ih je po znatno nižoj cijeni od konvencionalnih.¹¹

U Češkoj, zemlji koja je među vodećim zemljama gledajući ekološku poljoprivredu, provedeno je istraživanje u kojem se ustanovilo kako je dobit konvencionalnih i ekoloških proizvođača vrlo slična. Profitabilnost ekoloških farmi najviše ovisi o cijenama proizvoda koje proizvode i prodaju.¹²

U istraživanju koje je provedeno na voćnjacima limuna na Siciliji, utvrđena je bolja profitabilnost ekoloških farmi limuna u odnosu na konvencionalne te je zaključeno kako su ekološka gospodarstva imala manje troškove rada.¹³ Dobbs i sur. (1996.) istraživali su produktivnost i profitabilnost konvencionalnih i organskih farmi 8 godina. Prema njihovom istraživanju isplativost je bila veća na konvencionalnim farmama. To je djelomično zbog viših prinosa soje, kima i većeg udjela površina pod kukuruzom i sojom na konvencionalnoj farmi.¹⁴

¹⁰ Grgić, I., Hadelan, L., Zrakić, M., 2012., Glasnik zaštite bilja, Konvencionalna i/ili ekološka proizvodnja povrća: različiti scenariji

¹¹ Očić, V., Rukavina, M., Lodeta, K., B., Bobić, B., Š., 2019., Agroecnomia Croatica 9: 124-131, Ekonomska uspješnost ekološke proizvodnje oraha i lješnjaka – poslovna praksa

¹² Krause, J., Macheck, O., Agric. Econ. – Czech, 64, 2018., 1–8, A comparative analysis of organic and conventional farmers in the Czech Republic

¹³ Sgroi, F., Candela, M., Di Trapani, A., Foderà, M., Squatrito, R., Testa R., Tudisca, S., 2015., Sustainability 2015, 7, 947-961, Economic and Financial Comparison between Organic and Conventional Farming in Sicilian Lemon Orchards

¹⁴ L. Dobbs, T., D. Smolik, J., 1996., Journal of Sustainable Agriculture, stranice 63-79, Productivity and Profitability of Conventional and Alternative Farming Systems: A Long-Term On-Farm Paired Comparison

Prema istraživanju provedenom u SAD-u gdje su ispitani konvencionalni i ekološki proizvođači, utvrđeno je da certificirani ekološki poljoprivrednici ne ostvaruju značajno veće prihode kućanstva od konvencionalnih poljoprivrednika. Iako certificirani proizvođači organskih usjeva ostvaruju veći prihod, oni također imaju veće troškove proizvodnje. Konkretno, certificirani organski proizvođači troše znatno više na rad, osiguranje i troškove marketinga od konvencionalnih poljoprivrednika. Rezultati sugeriraju da nedostatak ekonomskih poticaja može biti važna prepreka prijelazu na ekološki uzgoj.¹⁵

¹⁵ Uematsu, H., K. Mishra, A., 2012., Ecological Economics, Volume 78, stranice 55-62, Organic farmers or conventional farmers: Where's the money?

6. Rezultati rada

6.1. Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo Novak

Mladi bračni par, Mateja i Neven Novak su nositelji obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva Novak. Njihovo gospodarstvo nalazi se u istočnom dijelu grada Zagreba. Neven je po struci informatičar, a Mateja je medicinske struke. U njihovoj obitelji nikada se nitko nije bavio poljoprivredom, a oni su odlučili baviti se poljoprivredom jer su imali veliku želju izaći iz svoje zone komfora i pokazati da se sve može postići bez obzira na njihovo „ne znanje“ o poljoprivredi. Odlučili su napustiti svoje tadašnje poslove od kojih su imali stalna primanja i posvetiti se poljoprivredi. Od 2014. godine Mateja i Neven imaju svoje gospodarstvo te žive od prihoda gospodarstva, počeli su s nasadima lijeske, a kasnije su počeli uzgajati ekološko povrće. Od 2018. godine imaju i stalno zaposlene radnike, u početku su imali jednu radnicu, a od 2021. godine su zaposlili još jednog radnika tako da i trenutno imaju dva stalna radnika koja imaju bruto plaću oko 950,00 €, što iznosi oko 600,00 € neto plaće. Kada imaju veće akcije sjetve, berbe i slično pomažu im i članovi obitelji kako bi što prije završili posao i prodavali svoje ekološko povrće.

Od Grada Zagreba dobili su potporu za poljoprivredni razvoj te im je to omogućilo povećanje površine pod plastenicima na više od 2000 m². Od 2018. godine su upisani u registar ekoloških proizvođača. U 2023. godini proizvodnja se odvijala na površini od 2,3 hektara, od toga je 0,3 hektara pod lijeskom i 2 hektara pod povrtnim kulturama, te godišnje proizvode 30 do 40 tona ekološkog povrća. Mladi poljoprivrednici prodaju svoje proizvode izravno kupcima na štandu koji imaju na imanju na kojem i uzgajaju svoje proizvode, a jedan dio proizvoda ide u veleprodaju tvrtkama Veronika delikatese d.o.o. i Biovega d.o.o.. Repromaterijal nabavljaju od raznih dobavljača, a neki od njih su Bioinput, Bejo, ZKI d.o.o. od kojih nabavljaju ekološko gnojivo, zaštitna sredstva i sjeme.

Slika 6.1.1. Dio ponude na štanu OPG-a Novak u lipnju 2022. godine

Izvor: Facebook stranica OPG-a Novak,

<https://www.facebook.com/photo.php?fbid=709420607860471&set=pb.100063776133817.-2207520000&type=3>,
pristup 10.07.2023.

Koraci do eko znaka

Kada su se vlasnici OPG-a 2018. godine odlučili prebaciti s konvencionalne na ekološku proizvodnju prvi korak do eko znaka bila je prijava u sustav ekološke proizvodnje.

Fizičke i pravne osobe moraju biti upisane u Upisnik poljoprivrednika te odgovarati definiciji aktivnog poljoprivrednika sukladno Zakonu o poljoprivredi da mogu prijeći s konvencionalne poljoprivredne proizvodnje na ekološku sukladno Uredbi Vijeća (EZ) br. 834/2007 i Uredbi Komisije (EZ) 889/2008.¹⁶ Vlasnici OPG-a Novak kontaktirali su jedno od 15 kontrolnih tijela, koliko ih je u Republici Hrvatskoj, kako bi im se izvršio nadzor nad poljoprivrednom proizvodnjom te su podnijeli Zahtjev za stručnu kontrolu i certifikaciju ekološke proizvodnje sukladno važećim propisima.

Prije prve stručne kontrole i izdavanja zapisnika, podnijeli su Zahtjev za upis u Upisnik subjekata u ekološkoj proizvodnji u regionalnom uredu Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju. Iduće na redu je bilo podnošenje zahtjeva za stručnu kontrolu. Kada je kontrolno tijelo obavilo prvu stručnu kontrolu na gospodarstvu, sastavljen je Zapisnik o provedenoj stručnoj kontroli u ekološkoj proizvodnji. Zatim je slijedila prva stručna kontrola koju je obavio djelatnik kontrolnog tijela na gospodarstvu te je izdao Zapisnik o obavljenoj stručnoj kontroli. Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju izdala je rješenje o upisu u upisnik subjekata u ekološkoj proizvodnji. Nakon dobivenog rješenja, ovlašteno kontrolno tijelo izdalo im je certifikat o proizvodnji proizvoda u prijelaznom razdoblju te su morali

¹⁶ Narodne novine br. 118/18., 42/20., 127/20., https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2023_12_157_2415.html, pristup 02.09.2024.

poštivati uvjete za prijelaz na ekološku proizvodnju. „Hrana i proizvodi za životinje biljnog podrijetla koji sadrže samo jedan sastojak mogu se staviti na tržište kao proizvodi iz prijelaznog razdoblja. Ovo je moguće pod uvjetom da je prije žetve prošlo najmanje 12 mjeseci prijelaznog razdoblja. Ovo pravilo vrijedi i za biljni reprodukcijski materijal, uključujući sjemenke i biljke u bilo kojoj fazi rasta koje se koriste za proizvodnju cijelih biljaka.¹⁷

Kontrolno tijelo koje im je radilo stručnu kontrolu je Eurotalus, te im svake godine radi kontrolu koju oni plaćaju 400,00 € za svoju proizvodnju. Moraju poštivati sve propise uredbe koja se odnosi na ekološku proizvodnju, voditi dnevnik proizvodnje, čuvati račune od gnojiva, sjemena i zaštitnih sredstava. Kontrolno tijelo ponekad radi analizu na pesticide koja mora pokazati da nema njihovih ostataka u proizvodima. Prema navodima vlasnika OPG-a Novak samo dobavljanje certifikata nije naročito zahtjevan posao, ali dokumentacija koja se mora pripremati za svaku sezonu uzima dosta vremena i energije, osobito u povrćarskoj proizvodnji.

Ekološki znak EU-a osigurava jedinstveni vizualni identitet ekoloških proizvoda, olakšavajući njihovo prepoznavanje potrošačima i prodaju poljoprivrednicima širom EU-a. Znak se može koristiti samo na certificiranim ekološkim proizvodima koji zadovoljavaju stroge zahtjeve proizvodnje, prerade, prijevoza i skladištenja. Proizvodi moraju sadržavati najmanje 95% ekoloških sastojaka, dok preostalih 5% odnosi na sastojke, poput vode, koji se ne mogu certificirati. Pored znaka, mora biti prikazan kodni broj kontrolne ustanove i mjesto uzgoja poljoprivrednih sirovina.

Slika 6.1.2. Slika štanda OPG-a Novak u trgovačkom centru West Gate u kojem povremeno imaju izložene svoje proizvode na kojem se nalazi i eko znak

Izvor: Facebook stranica OPG-a Novak,
<https://www.facebook.com/photo.php?fbid=942540871215109&set=pb.100063776133817.-2207520000&type=3>,
pristup 28.08.2024.

¹⁷ Europska unija, <https://eur-lex.europa.eu/HR/legal-content/summary/eu-rules-on-producing-and-labelling-organic-products-from-2022.html>, pristup 01.09.2024.

Kupci su izuzetno zadovoljni proizvodima OPG-a Novak, što se jasno vidi iz njihovih komentara ispod slika i objava na Facebook stranici OPG-a. Mnogi ističu svoje zadovoljstvo i spremnost da plate višu cijenu za ekološke proizvode.

Znak je obvezno koristiti na svim zapakiranim prehrambenim proizvodima proizvedenim i prodanim u EU kao ekološki. A također može se koristiti na uvezenim proizvodima ako su usklađeni s EU pravilima o uvozu ekoloških proizvoda, na nezapakiranim ekološkim proizvodima, na ekološkim proizvodima iz EU za tržišta trećih zemalja i u kampanjama za informiranje javnosti o ekološkoj proizvodnji, pod uvjetom da ne zavarava javnost i ne implicira da neekološki proizvodi ispunjavaju ekološke standarde.¹⁸

Zabranjena upotreba znaka na proizvodima s manje od 95% ekoloških sastojaka, u objektima javne prehrane (npr. restorani, bolnice). na proizvodima koji nisu obuhvaćeni pravilima za ekološke proizvode (npr. kozmetika, proizvodi iz lova i ribolova) i na "prijelaznim" proizvodima tijekom prelaska na ekološku proizvodnju.¹⁸

Ekološki znak EU-a obavezan je za većinu ekoloških proizvoda i mora biti prikazan prema posebnim pravilima kako bi se izbjeglo zbunjivanje potrošača, očuvalo povjerenje u ekološku hranu i podržali inspekcijski sustavi.¹⁸

Slika 6.1.3. Eko oznaka

Izvor: Europska komisija, Europski Znak, https://agriculture.ec.europa.eu/farming/organic-farming/organic-logo_hr, pristup 01.07.2023.

¹⁸ Europska komisija, Ekološki znak, https://agriculture.ec.europa.eu/farming/organic-farming/organic-logo_hr, pristup 01.07.2024.

6.2. Financijski pokazatelji OPG-a Novak

6.2.1. Pregled poslovnih primitaka i izdataka od 2020. do 2022. godine

S obzirom na to da su kune bile službena valuta Republike Hrvatske sve do 2022. godine, svi su podaci izraženi u kunama, a kako je od siječnja 2023. godine Republika Hrvatska dobila novu službenu valutu euro (€) svi podaci u radu su preračunani u eure po fiksnom tečaju Hrvatske Narodne Banke (1,00 € = 7,53450 kune).

Tablica 6.2.1.1. Pregled poslovnih primitaka i izdataka od samostalne djelatnosti ostvarenih u 2020. godini

OPIS	IZNOS (u kunama i lipama)
II. PRIMICI	
1. primici u gotovini	199.143,85
2. primici putem žiro-računa	82.490,84
3. primici u naravi	0,00
4. primici u svezi otuđenja materijalne i nematerijalne imovine	0,00
5. primici poreznog razdoblja u visini iznosa evidentiranih izdataka nastalih temeljem amortizacije iz članka 31. stavak 7. Zakona	0,00
6. PDV u primicima ⁽¹⁾	0,00
7. UKUPNO PRIMICI (1. + 2. + 3. - 6.)	281.634,69
III. IZDACI	
1. izdaci u gotovini	25.218,10
2. izdaci putem žiro-računa	178.453,39
3. izdaci u naravi	28.705,33
4. izdaci otpisa	0,00
5. izdaci reprezentacije	0,00
6. izdaci u svezi s otuđenjem materijalne i nematerijalne imovine	0,00
7. PDV u izdacima ⁽²⁾	0,00
8. izdaci koji se porezno ne priznaju iz članka 33. Zakona	0,00
9. UKUPNO IZDACI (1. + 2. + 3. - 7. - 8.)	232.376,82
IV. OSTVARENO DOHODAK / GUBITAK (II.7 - III.9)	49.257,87
V. DODATAK PREGLEDU POSLOVNIH PRIMITAKA I IZDATAKA	
1. broj zaposlenih radnika na dan 31. prosinca	1
2. razlika između prometa po žiro-računu i iskazanih primitaka pod II.2. (2.1. + 2.2. + 2.3. + 2.4. + 2.5. + 2.6.)	0,00
2.1. polog utrška koji je iskazan pod II.1.	0,00
2.2. polog utrška iz ranijeg poreznog razdoblja	0,00
2.3. primljeni iznos kredita	0,00
2.4. primljeni iznos zajmova	0,00
2.5. primljeni iznosi po osnovi državnih pomoći, poticaja i potpora namijenjenih za nabavu dugotrajne imovine koja podliježe amortizaciji	0,00
2.6. ostali navedeni primici, koji se ne smatraju oporezivim primicima	0,00

Izvor: Podaci dostavljeni od vlasnice OPG-a Novak

U 2020. godini, OPG Novak ostvario je ukupne primitke u iznosu od 281.634,69 kuna. Od tog iznosa, 199.143,85 kuna, što odgovara približno 26.430,93 €, odnosno oko

70,7%, primljeno je u gotovini, dok je preostalih 82.490,84 kuna, što je približno 10.948,42 € ili oko 29,3%, uplaćeno putem žiro-računa. Nisu zabilježeni prihodi u naravi niti prihodi povezani s otuđenjem materijalne ili nematerijalne imovine.

S druge strane, ukupni izdaci iznosili su 232.376,82 kuna, što je približno 30.841,70 €. Od toga, izdaci u gotovini iznosili su 25.218,10 kuna, što je približno 3.347,01 € ili oko 10,8%, dok je većina izdataka, u iznosu od 178.453,39 kuna, što je približno 23.684,84 € ili oko 76,8%, plaćena putem žiro-računa. Također, zabilježeni su izdaci u naravi u iznosu od 28.705,33 kuna, što odgovara približno 3.809,85 € ili oko 12,4%.

Na temelju razlike između primitaka i izdataka, OPG Novak je u 2020. godini ostvario neto dohodak od 49.257,87 kuna, što je približno 6.537,64 €. Ovi podaci pružaju detaljan uvid u financijsko poslovanje OPG-a Novak za navedeno razdoblje, s naglaskom na strukturu prihoda i rashoda te konačni financijski rezultat.

Tablica 6.2.1.2. Pregled poslovnih primitaka i izdataka od samostalne djelatnosti ostvarenih u 2021. godini

I. OPĆI PODACI O POREZNOM OBVEZNIKU

1. IME I PREZIME: MATEJA NOVAK

2. ADRESA PREBIVALIŠTA / UOBIČAJENOG BORAVIŠTA: MIROŠEVEČKA CESTA 0100/A, ZAGREB

3. OIB: 80455522372

OPIS	IZNOS (u kunama i lipama)
II. PRIMICI	
1. primici u gotovini	217.108,05
2. primici putem žiro-računa	203.925,14
3. primici u naravi	0,00
4. primici u svezi otuđenja materijalne i nematerijalne imovine	0,00
5. primici poreznog razdoblja u visini iznosa evidentiranih izdataka nastalih temeljem amortizacije iz članka 31. stavak 7. Zakona	0,00
6. PDV u primicima ⁽¹⁾	0,00
7. UKUPNO PRIMICI (1. + 2. + 3. - 6.)	421.033,19
III. IZDACI	
1. izdaci u gotovini	35.392,35
2. izdaci putem žiro-računa	298.507,61
3. izdaci u naravi	10.094,58
4. izdaci otpisa	0,00
5. izdaci reprezentacije	0,00
6. izdaci u svezi s otuđenjem materijalne i nematerijalne imovine	0,00
7. PDV u izdacima ⁽²⁾	0,00
8. izdaci koji se porezno ne priznaju iz članka 33. Zakona	0,00
9. UKUPNO IZDACI (1. + 2. + 3. - 7. - 8.)	343.994,54
IV. OSTVARENO DOHODAK / GUBITAK (II.7 - III.9)	77.038,65
V. DODATAK PREGLEDU POSLOVNIH PRIMITAKA I IZDATAKA	
1. broj zaposlenih radnika na dan 31. prosinca	2
2. razlika između prometa po žiro-računu i iskazanih primitaka pod II.2. (2.1. + 2.2. + 2.3. + 2.4. + 2.5. + 2.6.)	0,00
2.1. polog utrška koji je iskazan pod II.1.	0,00
2.2. polog utrška iz ranijeg poreznog razdoblja	0,00
2.3. primljeni iznos kredita	0,00
2.4. primljeni iznos zajmova	0,00
2.5. primljeni iznosi po osnovi državnih pomoći, poticaja i potpora namijenjenih za nabavu dugotrajne imovine koja podliježe amortizaciji	0,00
2.6. ostali nenačeljeni primici, koji se ne smatraju oporezivim primicima	0,00

Izvor: Podaci dostavljeni od vlasnice OPG-a Novak

U 2021. godini, OPG Novak ostvario je ukupne primitke u iznosu od 421.033,19 kuna, što je približno 55.880,71 €. Od tog iznosa, 217.108,05 kuna (oko 28.815,19 €), što čini oko 51,6%, primljeno je u gotovini, dok je preostalih 203.925,14 kuna (oko 27.065,52 €), što predstavlja približno 48,4%, uplaćeno na žiro-račun. Kao i prethodne godine, nisu zabilježeni prihodi u naravi niti prihodi povezani s otuđenjem imovine.

Ukupni izdaci OPG-a iznosili su 343.994,54 kuna, što je oko 45.655,92 €. Od toga iznosa, 35.392,35 kuna (oko 4.697,37 €), što čini oko 10,3%, plaćeno je gotovinom, dok je većina izdataka, 298.507,61 kuna (oko 39.618,77 €), što predstavlja približno 86,8%, pokrivena putem žiro-računa. Također, zabilježeni su i izdaci u naravi u iznosu od 10.094,58 kuna (oko 1.339,78 €), što čini oko 2,9% ukupnih rashoda.

Nakon što su iz primitaka oduzeti ukupni izdaci, OPG Novak je u 2021. godini ostvario neto dohodak od 77.038,65 kuna, što je približno 10.224,79 €. Ovi podaci pružaju detaljan uvid u financijsko poslovanje OPG-a Novak za 2021. godinu, s naglaskom na strukturu prihoda i rashoda te konačni financijski rezultat.

Tablica 6.2.1.3. Pregled poslovnih primitaka i izdataka od samostalne djelatnosti ostvarenih u 2022. godini

I. OPĆI PODACI O POREZNOM OBVEZNIKU

1. IME I PREZIME: MATEJA NOVAK
 2. ADRESA PREBIVALIŠTA / UOBIČAJENOG BORAVIŠTA: MIROŠEVEČKA CESTA 0100A, ZAGREB
 3. OIB: 80455522372

OPIS	IZNOS (u kunama i lipama)
II. PRIMICI	
1. primici u gotovini	242.928,33
2. primici putem žiro-računa	140.159,47
3. primici u naravi	0,00
4. primici u svezi otuđenja materijalne i nematerijalne imovine	0,00
5. primici poreznog razdoblja u visini iznosa evidentiranih izdataka nastalih temeljm amortizacije iz članka 31. stavak 7. Zakona	0,00
6. PDV u primicima ⁽¹⁾	20.114,66
7. UKUPNO PRIMICI (1. + 2. + 3. - 6.)	362.973,14
III. IZDACI	
1. izdaci u gotovini	35.880,86
2. izdaci putem žiro-računa	309.852,70
3. izdaci u naravi	11.715,32
4. izdaci otpisa	0,00
5. izdaci reprezentacije	0,00
6. izdaci u svezi s otuđenjem materijalne i nematerijalne imovine	0,00
7. PDV u izdacima ⁽²⁾	32.890,46
8. izdaci koji se porezno ne priznaju iz članka 33. Zakona	0,00
9. UKUPNO IZDACI (1. + 2. + 3. - 7. - 8.)	324.558,42
IV. OSTVARENO DOHODAK / GUBITAK (II.7 - III.9)	38.414,72
V. DODATAK PREGLEDU POSLOVNIH PRIMITAKA I IZDATAKA	
1. broj zaposlenih radnika na dan 31. prosinca	2
2. razlika između prometa po žiro-računu i iskazanih primitaka pod II.2. (2.1. + 2.2. + 2.3. + 2.4. + 2.5. + 2.6.)	446.953,50
2.1. polog utrška koji je iskazan pod II.1.	52.330,00
2.2. polog utrška iz ranijeg poreznog razdoblja	0,00
2.3. primljeni iznos kredita	0,00
2.4. primljeni iznos zajmova	0,00
2.5. primljeni iznosi po osnovi državnih pomoći, poticaja i potpora namijenjenih za nabavu dugotrajne imovine koja podliježe amortizaciji	262.685,73
2.6. ostali nenađeni primici, koji se ne smatraju oporezivim primicima	131.937,77

Izvor: Podaci dostavljeni od vlasnice OPG-a Novak

U 2022. godini, OPG Novak ostvario je ukupne primitke u iznosu od 362.973,14 kuna, što je približno 48.174,81 €. Od tog iznosa 242.928,33 kuna (32.242,13 €), što čini oko 66,93%, primljeno je u gotovini, 140.159,47 kuna, što je 18.602,36 € primljeno je putem žiro računa, a 20.114,66 kuna, što je 2.669,67 € primljeno je u kao PDV u primicima. Kao i prethodne godine, nisu zabilježeni prihodi u naravi niti prihodi povezani s otuđenjem imovine.

Ukupni izdaci OPG-a iznosili su 324.558,42 kuna, što je oko 43.076,30 €. Od toga iznosa, 35.880,86 kuna (oko 4.762,21 €), što čini oko 11,05%, plaćeno je gotovinom, dok je većina izdataka, 309.852,70 kuna (oko 41.124,52 €), što predstavlja približno 95,47%, pokrivena putem žiro-računa. Također, zabilježeni su i izdaci u naravi u iznosu od 11.715,52 kuna (oko 1.554,92 €), što čini oko 3,61% ukupnih rashoda te PDV u izdacima od 32.890,46 kuna, 4.365,31 €.

Nakon što su iz primitaka oduzeti ukupni izdaci, OPG Novak je u 2021. godini ostvario neto dohodak od 38.414,72 kuna, što je približno 5.098,51 €. Ovi podaci pružaju detaljan uvid u financijsko poslovanje OPG-a Novak za 2022. godinu, s naglaskom na strukturu prihoda i rashoda te konačni financijski rezultat.

6.2.2. Prikaz izračuna odabranih financijskih pokazatelja

6.2.2.1. Financijski pokazatelj ekonomičnosti poslovanja

Tablice iz prethodnog poglavlja služe za izračune financijskih pokazatelja te ću na temelju tih podataka izračunati odabrane financijske pokazatelje.

Izračuni ekonomičnosti ukupnog poslovanja za godine od 2020. do 2022. slijede u nastavku.

2020. godina

$$\text{Ekonomičnost ukupnog poslovanja 2020. godine} = \frac{281.634,69 \text{ kn}}{232.376,82 \text{ kn}} = \frac{37.379,35 \text{ €}}{30.841,70 \text{ €}} = 1,21$$

Ekonomičnost od 1,21 u 2020. godini znači da je za svaki uloženi euro gospodarstvo ostvarilo 1,21 € prihoda. Drugim riječima, poslovanje je bilo ekonomično jer su prihodi 21% veći od rashoda. Ovaj omjer pokazuje da je poslovanje bilo učinkovito u 2020. godini, generirajući više prihoda u odnosu na rashode.

2021. godina

$$\text{Ekonomičnost ukupnog poslovanja 2021. godine} = \frac{421.033,19 \text{ kn}}{343.994,54 \text{ kn}} = \frac{55.880,71 \text{ €}}{45.655,92 \text{ €}} = 1,22$$

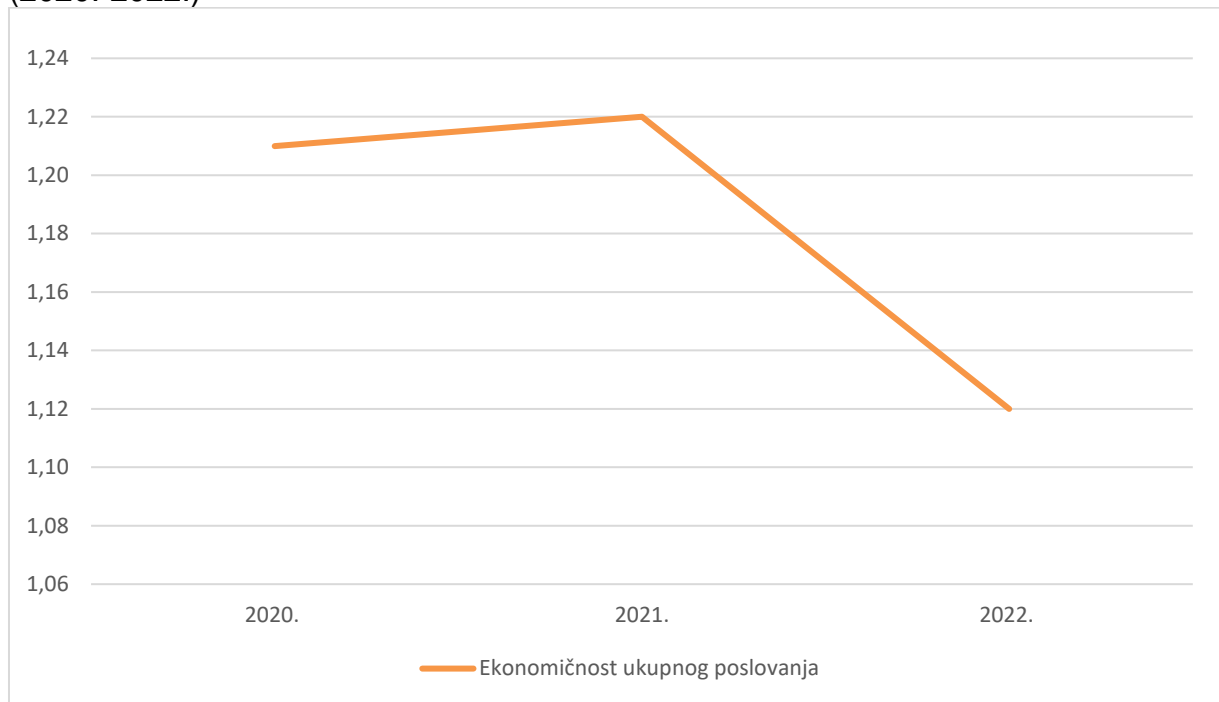
Ekonomičnost ukupnog poslovanja u 2021. godini iznosi 1,22, što znači da je za svaki uloženi euro gospodarstvo ostvarilo 1,22 € prihoda. Drugim riječima, poslovanje je bilo ekonomično jer su prihodi bili 22% veći od rashoda. Uspoređujući s ekonomičnošću iz 2020. godine (1,21), poslovanje je postalo neznatno uspješnije u 2021. godini.

2022. godina

$$\text{Ekonomičnost ukupnog poslovanja 2022. godine} = \frac{362.973,14 \text{ kn}}{324.558,42 \text{ kn}} = \frac{48.174,81 \text{ €}}{43.076,31 \text{ €}} = 1,12$$

Ekonomičnost ukupnog poslovanja u 2022. godini iznosi 1,12, što znači da je za svaki uloženi euro poslovanje ostvarilo 1,12 € prihoda. Drugim riječima, poslovanje je bilo profitabilno jer su prihodi bili 12% veći od rashoda. Iako je i u ovoj godini pokazatelj ekonomičnosti veći od 1 došlo je do pada od 8,20% posto.

Graf 6.2.2.1.1. Prikaz ekonomičnosti poslovanja OPG-a Novak u prethodne tri godine (2020.-2022.)

Iz prethodnog grafa može se zaključiti da je poslovanje u 2021. godini bilo najekonomičnije. Tijekom razgovora s vlasnicom OPG-a Novak, Matejom Novak, istaknuto je da je njihova proizvodnja u 2022. godini bila svedena na minimum, tek toliko da se održi tržište. Razlog smanjenja proizvodnje u 2022. godini bile su mjere 4.1.1. (Restrukturiranje, modernizacija i povećanje konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstava) i 6.1.1. (Potpora mladim poljoprivrednicima). Vlasnici OPG-a Novak prijavili su se za ove mjere i fokusirali se na unaprjeđenje svog gospodarstva, što je rezultiralo manjom ekonomičnošću u 2022. godini u odnosu na prethodne godine.

6.2.2.2. Naturalni pokazatelj produktivnosti poslovanja

2020. godina

Ukupna proizvodnja 2020. godine = 13.200 kg

1 zaposlenih + 2 nositelja gospodarstva = 3 radnika

Produktivnost 2020. godine =

$$\frac{13.200 \text{ kg}}{3 \text{ radnika}} = 4.400 \text{ proizvedenih kilograma po radniku}$$

Produktivnost po osobi u 2020. godini iznosi 4.400 kilograma.

2021. godina

Ukupna proizvodnja 2021. godine = 15.000 kg

2 zaposlenih + 2 nositelja gospodarstva = 4 radnika

Produktivnost 2021. godine =

$$\frac{15.000 \text{ kg}}{4 \text{ radnika}} = 3.750 \text{ proizvedenih kilograma po radniku}$$

Produktivnost po osobi u 2021. godini iznosi 3.750 kilograma.

2022. godina

Ukupna proizvodnja 2022. godine = 12.650 kilograma

2 zaposlenih + 2 nositelja gospodarstva = 4 radnika

Produktivnost 2022. godine =

$$\frac{12.650 \text{ kg}}{4 \text{ radnika}} = 3.163 \text{ proizvedenih kilograma po radniku}$$

Produktivnost u 2022. godini iznosi 3.163 kilograma.

U nastavku slijedi tablica u kojoj se prikazuje izračun produktivnosti po zaposlenoj osobi u OPG-u Novak u razdoblju od 2020. do 2022. godine kao što je izračunano u prethodnom tekstu.

Tablica 6.2.2.2.1. Prikaz izračuna produktivnosti po osobi zaposlenoj u OPG-u Novak

Godina/produktivnost	Količina proizvedenih kilograma na gospodarstvu (u kilogramima)	Broj zaposlenih u godini (2 nositelja gospodarstva + broj zaposlenih)	Ukupno proizvedenih kilograma po osobi
2020.	13.200	3	4.400
2021.	15.000	4	3.750
2022.	12.650	4	3.163
PROSJEK	13.616,67	-	3.771

Povećanje broja radnika od 2020. do 2021. godine, kao i održavanje broja radnika u 2022. godini, dovelo je do opadanja proizvodnje po radniku. U 2022. godini proizvodnja je smanjena zbog prijave za mjere 4.1. i 6.1.1., jer su se prioritetno posvetili pripremi i realizaciji tih prijava. Ovaj strateški potez zahtijevao je značajne resurse i vrijeme, ali će dugoročno donijeti korist u obliku unapređenja proizvodnih kapaciteta i povećanja konkurentnosti.

Ukupna proizvodnja varirala je tijekom godina, s najvećom proizvodnjom u 2021. godini, ali uz smanjenje produktivnosti po radniku. U 2020. godini zabilježena je najveća produktivnost radnika, s obzirom na to da je broj radnika bio najmanji, što je rezultiralo većom produktivnošću po radniku. U 2022. godini došlo je do pada proizvedenih proizvoda u odnosu na prethodne dvije godine, što je rezultiralo i smanjenjem produktivnosti po radniku.

6.2.2.3. Neto dobit

U nastavku slijedi izračun za razdoblje od 2020. do 2022. godine, preračunano iz kuna u eure.

Bruto dobit 2020. godine = 281.634,69 kn – 232.376,82 kn = 49.257,87 kn
= 37.379,35 € - 30.841,70 € = 6.537,64 €

Bruto dobit 2021. godine = 421.033,19 kn - 343.994,54 kn
= 77.038,65 kn = 55.880,71 € - 45.655,92 € = 10.224,79 €

Bruto dobit 2022. godine = 362.973,14 kn - 324.558,42 kn
= 38.414,72 kn = 48.174,71 € - 43.076,31 € = 5.098,51 €

*Podaci za izračun neto dobiti su preuzeti iz tablica 6.2.1.1., 6.2.1.2. i 6.2.1.3.

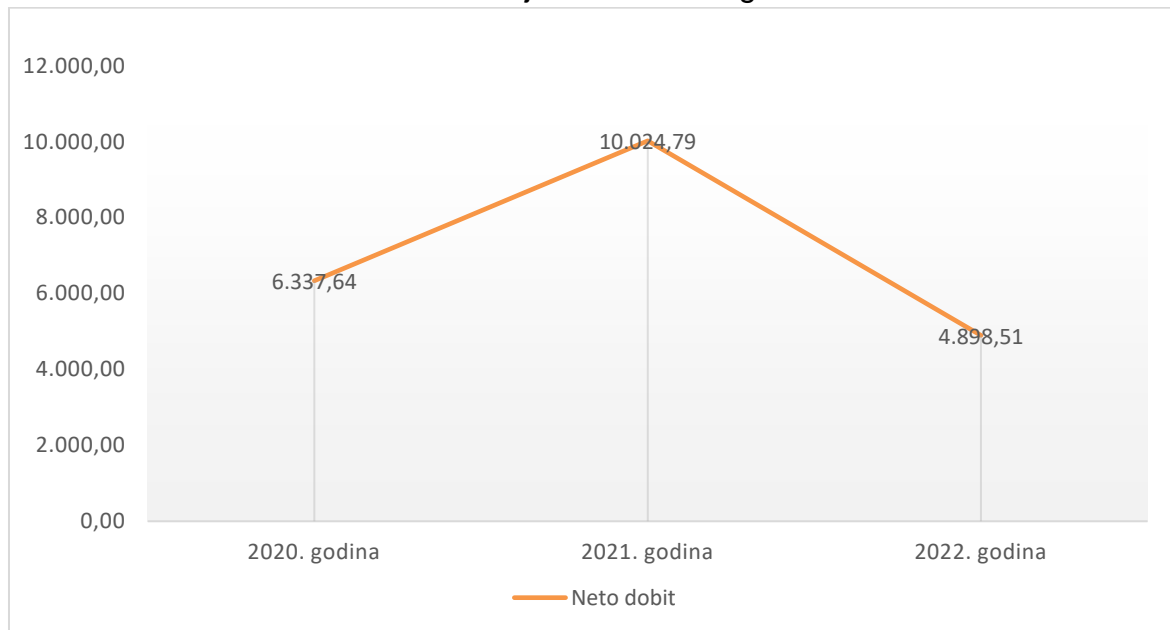
Tablica 6.2.2.3.1. Neto dobit za razdoblje 2020.-2022. g.

	2020.	2021.	2022.
1. Ukupni prihodi	37.379,35 €	55.880,71 €	48.174,71 €
2. Ukupni rashodi	30.841,70 €	45.655,92 €	43.076,31 €
3. Bruto dobit (1.-2.)	6.537,64 €	10.224,79 €	5.098,51 €
4. Porez	200,00 €	200,00 €	200,00 €
5. Neto dobit (3.-4.)	6.337,64 €	10.024,79 €	4,898,51 €

Pozitivni rezultat poslovanja pokazuje da je OPG Novak ostvario profit, što znači da su prihodi od prodaje proizvoda bili veći od troškova. To ukazuje na efikasno upravljanje poslovnim procesima i troškovima. Iz tablice je vidljivo da je u 2021. godini bila najveća neto dobit, dok je neto dobit u 2022. godini bila manja u odnosu na prethodne godine.

Neto dobit u 2022. godini je duplo manja u odnosu na neto dobit u 2021. godini jer je proizvodnja smanjena, a troškovi su narasli. U sve tri analizirane godine, gospodarstvo je ostvarilo dovoljno velik prihod da pokrije svoje troškove i poslovalo je s dobitkom.

Graf 6.2.2.3.1. Neto dobit za razdoblje 2020.-2022. godine

U grafikonu 6.2.2.3.1. narančasta linija predstavlja neto dobit kroz tri godine, od 2020. do 2022. godine. Linija prikazuje pozitivan trend u 2021. godini, što ukazuje na povećanje neto dobiti u toj godini u odnosu na prethodnu. Međutim, u 2022. godini dolazi do značajnog pada neto dobiti. Unatoč tom padu, neto dobit u 2022. godini ostaje pozitivna.

Ovi podaci sugeriraju da su se uvjeti poslovanja ili unutarnji faktori promijenili, što je imalo značajan utjecaj na profitabilnost gospodarstva u 2022. godini. Promjene u poslovnim uvjetima, kao što su smanjenje proizvodnje zbog mjera za unapređenje gospodarstva, mogle su doprinijeti smanjenju neto dobiti, ali je gospodarstvo i dalje zadržalo pozitivan rezultat.

6.2.2.4. Pokazatelji profitabilnosti (rentabilnosti)

1. Neto marža profita

$$\text{Neto marža profita 2020. godine} = \frac{49.257,87 \text{ kn} - 1506,90 \text{ kn}}{281.634,69 \text{ kn}} \times 100 = \frac{6.537,64 \text{ €} - 200,00 \text{ €}}{37.379,35 \text{ €}} \times 100 = 17,01\%$$

Neto marža profita od 17,01% ukazuje na to da je poduzeće uspješno upravljalo svojim troškovima i ostvarilo solidan profit, koji čini 17,01% ukupnih prihoda. Ovo je pokazatelj da poduzeće ima sposobnost generiranja dobiti iz svojih prihoda. Što je veća neto marža, to je poduzeće efikasnije u pretvaranju prihoda u stvarni profit. Održavanje neto marže profita na razini od 17,01% omogućuje tvrtki da zadrži značajan dio prihoda kao dobit, što pruža sredstva koja se mogu koristiti za reinvestiranje u rast poslovanja i jačanje financijske stabilnosti.

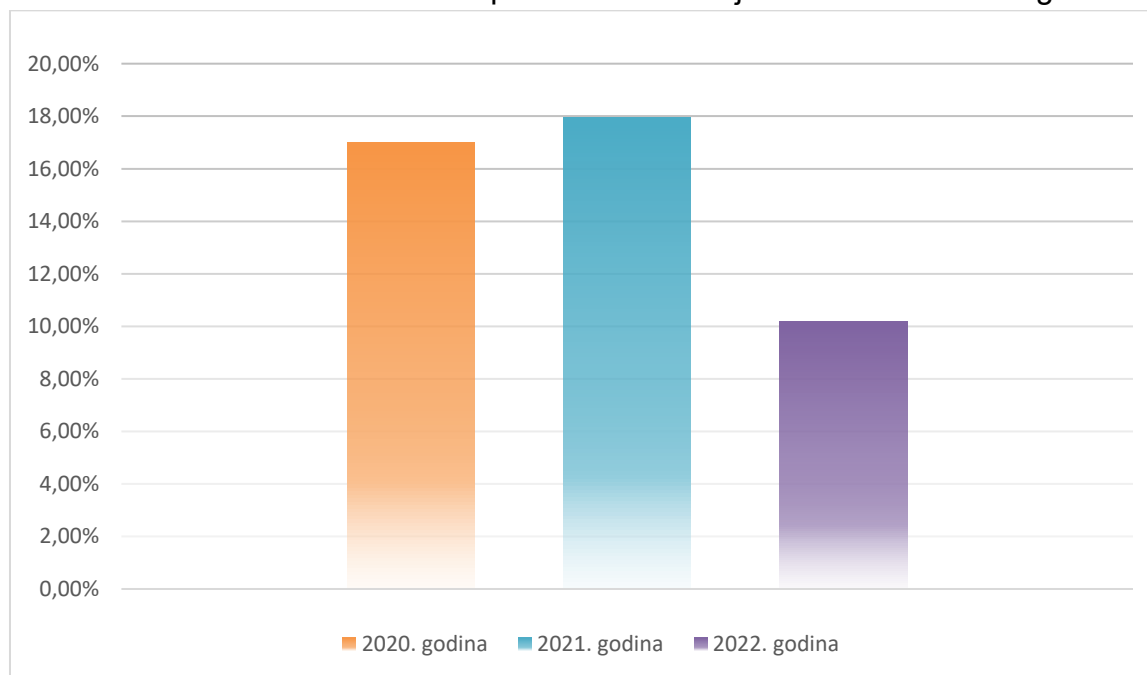
$$\text{Neto marža profita 2021. godine} = \frac{77.038,65 \text{ kn} - 1506,90 \text{ kn}}{421.033,19 \text{ kn}} \times 100 = \frac{10.224,79 \text{ €} - 200,00 \text{ €}}{55.880,71 \text{ €}} \times 100 = 17,94\%$$

Neto marža profita od 17,94% za 2021. godinu predstavlja pozitivan pokazatelj, ukazujući na solidnu profitabilnost. Ova marža znači da je tvrtka zadržala 17,94% svojih ukupnih prihoda kao neto dobit nakon što su oduzeti svi troškovi, uključujući poreze i kamate. Visoka neto marža sugerira da tvrtka učinkovito upravlja svojim operativnim troškovima, uključujući proizvodne troškove, marketinške izdatke i administrativne rashode. S takvom visokom neto maržom, tvrtka ima sredstva koja se mogu koristiti za daljnje reinvestiranje u rast poslovanja ili za smanjenje duga, što doprinosi njenoj dugoročnoj financijskoj stabilnosti i rastu.

$$\text{Neto marža profita 2022. godine} = \frac{38.414,72 \text{ kn} - 1506,90 \text{ kn}}{362.973,14 \text{ kn}} \times 100 = \frac{5.098,51 \text{ €} - 200,00 \text{ €}}{48.164,27 \text{ €}} \times 100 = 10,17\%$$

Neto marža profita od 10,17% za 2022. godinu ukazuje na sposobnost tvrtke da generira profit iz svojih poslovnih aktivnosti. Ovo znači da je tvrtka zadržala 10,17% svojih ukupnih prihoda kao neto dobit nakon što su oduzeti svi troškovi, uključujući poreze i kamate. Iako ova marža nije tako visoka kao u prethodnim godinama, i dalje pokazuje da tvrtka vodi računa o upravljanju operativnim troškovima. Održavanje pozitivne neto marže, iako niže nego u prethodnim godinama, ključno je za osiguranje stabilnosti poslovanja i omogućavanje budućih ulaganja i razvoja.

Graf 6.2.2.4.1. Prikaz neto marže profita za razdoblje od 2020. do 2022. godine

Grafikon 6.2.2.4.1. prikazuje neto maržu profita za tri godine, a to su 2020., 2021. i 2022. godina.

Iz grafikona je vidljivo da je neto marža profita bila najviša u 2021. godini, dok je u 2022. godini došlo do značajnog pada na otprilike polovinu vrijednosti iz prethodnih godina. Ovaj pad u profitabilnosti ukazuje na to da su uvjeti poslovanja ili unutarnji faktori značajno utjecali na smanjenje marže.

2. Neto rentabilnost imovine

$$\text{Stopa povrata glavnice 2020. godine} = \frac{49.257,87 \text{ kn} - 1506,90 \text{ kn}}{17.717,08 \text{ kn} + 232.376,82 \text{ kn}} = \frac{6.537,64 \text{ €} - 200,00 \text{ €}}{2.351,46 \text{ €} + 30.841,70 \text{ €}} = \frac{6.537,64 \text{ €}}{33.193,16 \text{ €}} \times 100 = 19,09\%$$

*Ukupna vrijednost imovine preuzeta je iz dokumenta dugotrajne imovine koji je vlasnica OPG-a Mateja Novak dostavila, a dokument se nalazi u prilogima.

Stopa povrata glavnice iznosi 19,09%, što znači da je povrat na uloženi kapital 19,09%. Drugim riječima, za svaki euro koju su uložili, ostvarili su povrat od 19,09 €. To je pozitivan pokazatelj financijske učinkovitosti i sposobnosti tvrtke da iskoristi svoje resurse za postizanje dobiti. To znači da tvrtka dobro koristi svoje resurse i sredstva za ostvarivanje dobiti. Kada poduzeće ostvaruje tako dobre rezultate može ulagati u rast poslovanja i pridonijeti dugoročnoj stabilnosti i rastu poduzeća.

$$\text{Stopa povrata glavnice 2021. godine} = \frac{77.038,65 \text{ kn} - 1506,90 \text{ kn}}{10.094,58 \text{ kn} + 343.994,54 \text{ kn}} = \frac{10.224,79 \text{ €} - 200,00 \text{ €}}{1.336,78 \text{ €} + 45.655,92 \text{ €}} \times 100 = 21,33\%$$

*Ukupna vrijednost imovine preuzeta je iz dokumenta dugotrajne imovine koji je vlasnica OPG-a Mateja Novak dostavila, a dokument se nalazi u prilogima.

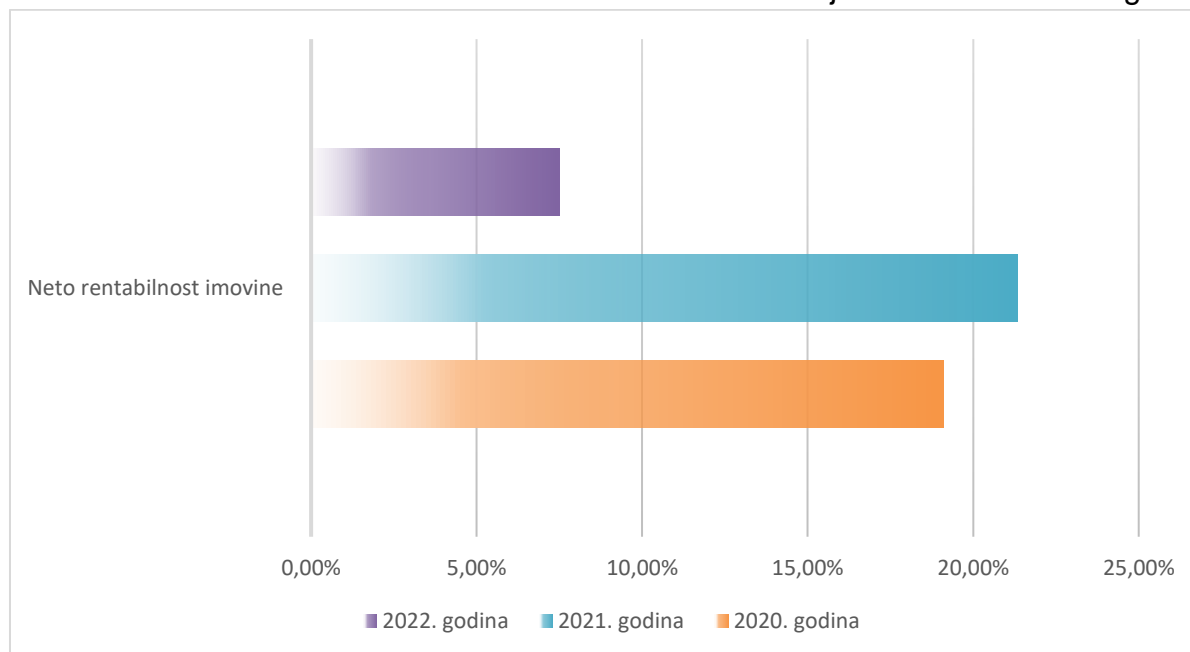
Stopa povrata glavnice za 2021. godinu iznosi 21,33%. Ova stopa ukazuje na to da je ulaganje u kapital bilo vrlo učinkovito, generirajući povrat od 21,33% na ukupno uloženi kapital. Drugim riječima, za svaki uloženi euro ostvarena je zarada od 21,33 €. Ovakva stopa povrata odražava visoku razinu profitabilnosti poslovanja, što govori da su sredstva bila vrlo učinkovito iskorištena. Visoka stopa povrata može biti znak uspješnog upravljanja, kvalitetnih poslovnih odluka i dobrih tržišnih uvjeta u kojima je poduzeće poslovalo tijekom 2021. godine.

$$\text{Stopa povrata glavnice 2022. godine} = \frac{26.699,40 \text{ kn} - 1506,90 \text{ kn}}{11.162,50 \text{ kn} + 324.558,42 \text{ kn}} = \frac{3.548,27 \text{ €} - 200,00 \text{ €}}{1.481,52 \text{ €} + 43.076,31 \text{ €}} \times 100 = 7,51\%$$

*Ukupna vrijednost imovine preuzeta je iz dokumenta dugotrajne imovine koji je vlasnica OPG-a Mateja Novak dostavila, a dokument se nalazi u prilogima.

Smanjenje proizvodnje povrća, koje je evidentirano u 2022. godini, imalo je direktan utjecaj na pad prihoda, što je rezultiralo nižom stopom povrata glavnice u usporedbi s potencijalnim većim prihodima. Ovo sugerira da je proizvodnja ključan faktor u održavanju i poboljšanju povrata na investiciju.

Graf 6.2.2.4.2. Prikaz neto rentabilnosti imovine za razdoblje od 2020. do 2022. godine

Dok su 2020. i 2021. godina bile vrlo uspješne s visokim stopama rentabilnosti, 2022. godina donosi značajan pad. Ovaj pad odražava prilagodbe u poslovanju povezane s sa smanjenjem proizvodnje, a povećanjem troškova.

6.2.2.5. Cijena koštanja

RAJČICA

Tablica 6.2.2.5.1. Troškovi i prihodi rajčice OPG-a Novak

RAJČICA	opis	KOLIČINE	CIJENE	UKUPNO
Prinos kg/ha	-	50.000,00 kg/ha	-	50.000 kg/ha
Cijena kg/ha	-	2,20 €/kg	-	2,20 €/kg
Poticaј €/E21ha	-	500,00 €/ha	-	500 €/ha
UKUPNI PRIHOD				110.500,00 €
Presadnice	količina presadnica	50.000 kom	0,40 €/kom	20.000,00 €
Gnojivo	-	-	-	2.500,00 €
Sredstva za zaštitu	-	-	-	500,00 €
Vezivo	-	-	-	50,00 €
Berba	-	100 kg/h	5,00 €/h	1.500,00 €
Cijevi za navodnjavanje	-	10.000 m	0,07 €/m	700,00 €
Vežanje	vrijeme potrebno za berbu	1250 h	5,00 €/h	6.250,00 €
Skidanje zaperaka	vrijeme skidanja zaperaka	400 h	5,00 €/h	2.000,00 €
Ostali troškovi	malč folija	10.000 m	0,1 €/m	1.000,00 €
	čišćenje ostataka	70 h	5,00 €/h	350,00 €
UKUPNI VT				34.850,00 €
Amortizacija plasetnika za 1 godinu	-	-	-	40.000,00 €
Amortizacija mehanizacije	-	-	-	1.554,89 €
UKUPNI FT				41.554,89 €
Ukupni trošak stavljanja proizvoda na tržište	najam prodajnog mjesta na tržnici, prodavač, ambalaža, marketing, održavanje prodajnog mjesta na OPG-u	-	0,15€/kg	7.500,00 €
Trošak mehanizacije €/ha	trošak goriva, maziva i sl.	-	-	3.500,00 €
DODATNI TROŠKOVI				11.000,00 €
UKUPNI TROŠAK PROIZVODNJE				87.404,89 €
DOHODAK				23.095,11 €

Izvor: OPG Novak

Tablica pokazuje da proizvodnja rajčice na površini od jednog hektara donosi neto dohodak od 23.095,11 € nakon što se oduzmu svi troškovi proizvodnje, uključujući amortizaciju platenika i ostale dodatne troškove.

Na osnovu ove analize, ukupni prihod od uzgoja rajčice iznosi 110.500,00 €/ha, dok su ukupni troškovi proizvodnje 87.404,89 €/ha. Cijena koštanja (troškovi proizvodnje po jedinici proizvoda) može se izračunati dijeljenjem ukupnih troškova proizvodnje s prinosom:

$$\text{Cijena koštanja rajčice} = \frac{86.404,89 \text{ €}}{50.000 \text{ kg}} = 1,73 \text{ €/kg}$$

Dakle, cijena koštanja za proizvodnju jednog kilograma rajčice je 1,73 €/kg, dok se prodajna cijena iznosi 2,20 €/kg, što znači da proizvođač ostvaruje profitnu maržu od 0,47 €/kg

PAPRIKA

Tablica 6.2.2.5.2. Troškovi i prihodi paprike OPG-a Novak

PAPRIKA	opis	KOLIČINE	CIJENE	UKUPNO
Prinos kg/ha	-	65.000 kg/ha	-	65.000 kg/ha
Cijena kg/ha	-	1,90 €/kg	-	1,90 €/kg
Poticaj €/ha	-	500,00 €/ha	-	500,00 €/ha
UKUPNI PRIHOD				124.000,00 €
Presadnice	količina presadnica	80.000 kom	0,40 €/kom	32.000,00 €
Gnojivo	-			2.500,00 €
Sredstva za zaštitu	-			500,00 €
Berba	ubrana količina	100 kg/h	5,00 €/h	1.500,00 €
Cijevi za navodnjavanje	-	10.000 m	0,07 €/m	700,00 €
Ostali troškovi	vezivo			50,00 €
	vezanje	1250 h	5,00 €/h	6.250,00 €
	skidanje zaperaka	400 h	5,00 €/h	2.000,00 €
	malč folija	10.000 m	0,1 €/m	1.000,00 €
	čišćenje ostataka	70 h	5,00 €/h	350,00 €
UKUPNI VT				46.850 €
Amortizacija plasetnika za 1 godinu	-	-	-	40.000,00 €
Amortizacija mehanizacije	-	-	-	1.554,89 €
UKUPNI FT				41.554,89 €
	najam prodajnog mjesta na tržnici, prodavač, ambalaža, marketing, održavanje prodajnog mjesta na OPG-u		0,15€/kg	9.750,00 €
Ukupni trošak stavljanja proizvoda na tržište		-		
Trošak mehanizacije €/ha	trošak goriva, maziva i sl.	-	-	3.500,00 €
DODATNI TROŠKOVI				13.250,00 €
UKUPNI TROŠAK PROIZVODNJE				101.654,89 €
DOHODAK				22.345,11 €

Izvor: OPG Novak

Na osnovu ove analize, ukupni prihod od uzgoja paprike iznosi 124.000,00 €/ha, dok su ukupni troškovi proizvodnje 101.654,89 €/ha. To znači da je dohodak 22.345,11 €/ha. Cijena koštanja (troškovi proizvodnje po jedinici proizvoda) može se izračunati dijeljenjem ukupnih troškova proizvodnje s prinosom:

$$\text{Cijena koštanja paprike} = \frac{101.654,89 \text{ €}}{65.000 \text{ kg}} = 1,56 \text{ €/kg}$$

Dakle, cijena koštanja za proizvodnju jednog kilograma paprike je 1,56 €/kg, dok se prodajna cijena iznosi 1,90 €/kg, što znači da proizvođač ostvaruje profitnu maržu od 0,34 €/kg.

KRASTAVCI

Tablica 6.2.2.5.3. Troškovi i prihodi krastavaca OPG-a Novak

KRASTAVCI	opis	KOLIČINE	CIJENE	UKUPNO
Prinos kg/ha	-	55.000 kg/ha	-	55.000 kg/ha
Cijena kg/ha	-	1,90 Eur/kg	-	1,90 €/kg
Poticaј €/ha	-	500 Eur/ha	-	500,00 €/ha
UKUPNI PRIHOD				105.000,00 €
Presadnice	količina presadnica	25.000 kom	0,20 €/kom	5.000,00 €
Gnojivo €/ha	-	-	-	2.500,00 €
Sredstva za zaštitu €/ha	-	-	-	500,00 €
Vezivo	količine veziva	10.000 m	0,07 €/m	700,00 €
Berba	vrijeme potrebno za berbu	1250 h	5,00 €/h	6.250,00 €
Cijevi za navodnjavanje	navest koliko metara	10.000 m	0,07 €/m	700,00 €
Vežanje	vrijeme berbe	100 h	5,00 €/h	500,00 €
Ostali troškovi €/ha	malč folija	10.000 m	0,1 €/m	1.000,00 €
	čišćenje ostataka	200 h	5,00 €/h	1.000,00 €
UKUPNI VT				18.150,00 €
Amortizacija plasetnika za 1 godinu	-	-	-	40.000,00 €
Amortizacija mehanizacije	-	-	-	1.554,89 €
UKUPNI FT				41.554,89 €
Ukupni trošak stavljanja proizvoda na tržište	najam prodajnog mjesta na tržnici, prodavač, ambalaža, marketing, održavanje prodajnog mjesta na OPG-u	-	0,45 €/kg	24.750,00 €
Trošak mehanizacije €/ha	trošak goriva, maziva i sl.	-	-	3.500,00 €
DODATNI TROŠKOVI				28.250,00 €
UKUPNI TROŠAK PROIZVODNJE				87.954,89 €
DOHODAK				17.045,11 €

Izvor: OPG Novak

Na osnovu ove analize, može se zaključiti da je ukupni prihod od uzgoja krastavaca 105.000,00 €/ha, dok su ukupni troškovi proizvodnje 87.954,89 €/ha. Ovo znači da je dohodak 17.045,11 €/ha. Cijena koštanja (troškovi proizvodnje po jedinici proizvoda) može se izračunati dijeljenjem ukupnih troškova proizvodnje s prinosom:

$$\text{Cijena koštanja krastavaca} = \frac{87.954,89 \text{ €}}{55.000 \text{ kg}} = 1,60 \text{ €/kg}$$

Dakle, cijena koštanja za proizvodnju jednog kilograma krastavaca je 1,60 €/kg, dok se prodajna cijena iznosi 1,90 €/kg, što znači da proizvođač ostvaruje profitnu maržu od 0,30 €/kg.

SALATA

Tablica 6.2.2.5.4. Troškovi i prihodi salate OPG-a Novak

SALATA	opis	KOLIČINE	CIJENE	UKUPNO
Prinos kg/ha	-	25.000 kg/ha	-	25.000 kg/ha
Cijena kg/ha	-	4,00 €/kg	-	4,00 €/kg
Poticaј €/ha	-	500,00 €/ha	-	500,00 €/ha
UKUPNI PRIHOD				100.500 €
Presadnice	količina presadnica	110.000 kom	0,14 €/kom	14.000,00 €
Gnojivo €/ha	-	-	-	2.000,00 €
Sredstva za zaštitu €/ha	-	-	-	200,00 €
Berba	ubrana količina	20 kg/h	5,00 €/h	6.250,00 €
Cijevi za navodnjavanje	metri	20.000 m	0,07 €/m	1.400,00 €
Folija	količina kg	5.000 m	0,20 €/m	1.000,00 €
Ostali troškovi	pljevljenje proraslog korova	200 h	5,00 €/h	1.000,00 €
UKUPNI VT				25.850,00 €
Amortizacija plasetnika za 1 godinu	-	-	-	40.000,00 €
Amortizacija mehanizacije	-	-	-	1.554,89 €
UKUPNI FT				41.554,89 €
Ukupni trošak stavljanja proizvoda na tržište	najam prodajnog mjesta na tržnici, prodavač, ambalaža, marketing, održavanje prodajnog mjesta na OPG-u	-	0,45€/kg	11.250,00 €
Trošak mehanizacije €/ha	trošak goriva, maziva i sl.	-	-	3.500,00 €
DODATNI TROŠKOVI				14.750,00 €
UKUPNI TROŠAK PROIZVODNJE				82.154,89 €
DOHODAK				18.345,11 €

Izvor: OPG Novak

Na osnovu ove analize, može se zaključiti da je ukupni prihod od uzgoja salate kristalke 100.000,00 €/ha, dok su ukupni troškovi proizvodnje 82.154,89 €/ha. Ovo znači da je dohodak 18.345,11 €/ha. Cijena koštanja (troškovi proizvodnje po jedinici proizvoda) može se izračunati dijeljenjem ukupnih troškova proizvodnje s prinosom:

$$\text{Cijena koštanja salate} = \frac{82.154,89 \text{ €}}{25.000 \text{ kg}} = 3,29 \text{ €/kg}$$

Dakle, cijena koštanja za proizvodnju jednog kilograma salate kristalke je 3,29 €/kg, dok prodajna cijena iznosi 4,00 €/kg, što znači da proizvođač ostvaruje profitnu maržu od 0,71 €/kg

MLADI ŠPINAT

Tablica 6.2.2.5.5. Troškovi i prihodi mladog špinata OPG-a Novak

MLADI ŠPINAT	opis	KOLIČINE	CIJENE	UKUPNO
Prinos kg/ha	-	37.000 kg/ha	-	37.000 kg/ha
Cijena kg/ha	-	6,00 €/kg	-	6,00 €/kg
Poticaj €/ha	-	500,00 €/ha	-	500,00 €/ha
UKUPNI PRIHOD				222.500,00 €
Presadnice	količina presadnica	200.000 kom	0,14 €/kom	28.000,00 €
Gnojivo €/ha	-	-	-	2.000,00 €
Sredstva za zaštitu €/ha	-	-	-	200,00 €
Berba	ubrana količina	3,00 kg/h	5,00 €/h	61.666,00 €
Cijevi za navodnjavanje	metri	20.000 m	0,07 €/m	1.400,00 €
Ostali troškovi	malč folija	10.000 m	0,10 €/m	1.000,00 €
	čišćenje ostataka	70 h	5,00 €/h	350,00 €
	sadnja	900 h	5,00 €/h	4.500,00 €
UKUPNI VT				99.116,00 €
Amortizacija plasetnika za 1 godinu	-	-	-	40.000,00 €
Amortizacija mehanizacije	-	-	-	1.554,89 €
UKUPNI FT				41.554,89 €
Ukupni trošak stavljanja proizvoda na tržište	najam prodajnog mjesta na tržnici, prodavač, ambalaža, marketing, održavanje prodajnog mjesta na OPG-u	-	0,25 €/kg	9.250,00 €
Trošak mehanizacije €/ha	trošak goriva, maziva i sl.	-	-	3.500,00 €
DODATNI TROŠKOVI				12.750,00 €
UKUPNI TROŠAK PROIZVODNJE				153.420,89 €
DOHODAK				69.079,11 €

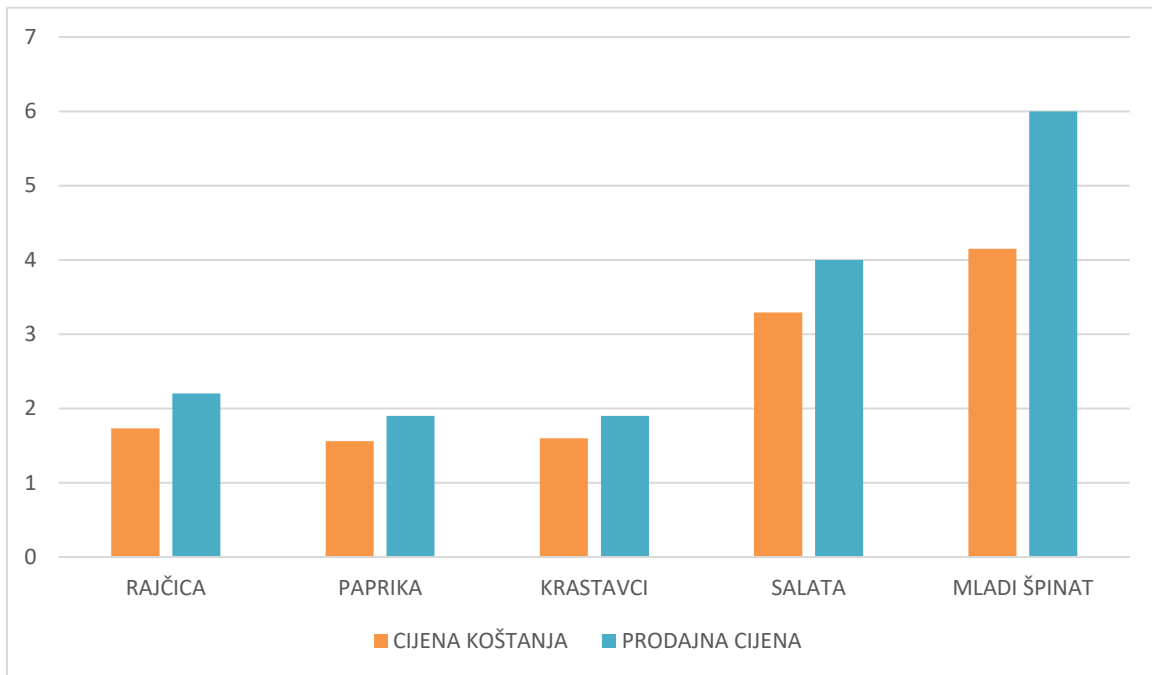
Izvor: OPG Novak

Na osnovu ove analize, može se zaključiti da je ukupni prihod od uzgoja mladog špinata 222.500,00 €/ha, dok su ukupni troškovi proizvodnje 153.420,89 €/ha. Ovo znači da je dohodak 69.079,11 €/ha. Cijena koštanja (troškovi proizvodnje po jedinici proizvoda) može se izračunati dijeljenjem ukupnih troškova proizvodnje s prinosom:

$$\text{Cijena koštanja mladog špinata} = \frac{153.420,89 \text{ €}}{37.000 \text{ kg}} = 4,15 \text{ €/kg}$$

Dakle, cijena koštanja za proizvodnju jednog kilograma mladog špinata je 4,15 €/kg, dok se prodajna cijena iznosi 6,00 €/kg, što znači da proizvođač ostvaruje profitnu maržu od 1,85 €/kg.

Graf 6.2.2.5.1. Prikaz razlike cijene koštanja proizvodnje određenog povrća u odnosu na njegovu prodajnu cijenu

Iz grafa je vidljiva razlika u cijenama koštanja proizvodnje povrća i prodajne cijene. Najveća razlika vidi se kod mladog špinata kod kojeg je profitna marža najveća i iznosi 1,85 €/kg. Najmanja razlika, točnije profitna marža je kod proizvodnje krastavaca te iznosi 0,30 €/ha.

7. Zaključak

Cilj ovog diplomskog rada bio je prikazati financijsku isplativost OPG-a Novak, koji se bavi ekološkom poljoprivrednom proizvodnjom, analizom ključnih financijskih pokazatelja kao što su ekonomičnost, rentabilnost, produktivnost i cijena koštanja pojedinačnih kultura. Uz to, prikazano je stanje ekološke poljoprivrede u Republici Hrvatskoj i Europskoj uniji.

Analiza je pokazala da broj ekoloških poljoprivrednih proizvođača u Republici Hrvatskoj kontinuirano raste, što prati i povećanje površina pod ekološkom proizvodnjom. Slični trendovi primijećeni su i u Europskoj uniji, posebno u zemljama poput Francuske, Italije, Španjolske, Njemačke i Grčke. Ovi podaci ukazuju na sve veći značaj ekološke poljoprivrede u Europi.

Financijski pokazatelji OPG-a Novak pokazuju da je gospodarstvo poslovalo ekonomično u sve tri analizirane godine. Ekonomičnost poslovanja bila je najviša 2021. godine (1,22), dok je u 2022. godini zabilježen pad (1,12) zbog smanjena proizvodnje i povećanja troškova. Iako je došlo do pada u neto marži profita i neto rentabilnosti imovine u 2022. godini, ove fluktuacije su rezultat strateških odluka usmjerenih na dugoročno unapređenje poslovanja.

Analiza cijene koštanja proizvodnje za pet glavnih kultura pokazala je da su sve kulture imale pozitivnu razliku između prodajne cijene i cijene koštanja, što potvrđuje isplativost proizvodnje i ostvarivanje profita.

Zaključno, OPG Novak je unatoč izazovima i strateškim investicijama uspio održati pozitivne poslovne rezultate, što potvrđuje financijsku isplativost ekološke poljoprivredne proizvodnje. Ovi rezultati pružaju snažan temelj za daljnji rast i razvoj gospodarstva, posebno s obzirom na potencijalne koristi od mjera i subvencija u ekološkoj poljoprivredi.

8. Popis literature

1. Državni zavod za statistiku, <https://poljoprivreda.gov.hr/statistika-360/360>, pristup 08.07.2023.
2. Europska komisija, Europski Znak, https://agriculture.ec.europa.eu/farming/organic-farming/organic-logo_hr, pristup 01.07.2023.
3. Europska komisija, https://agriculture.ec.europa.eu/farming/organic-farming/organic-action-plan_en, pristup 11.09.2023.
4. Europska unija, <https://eur-lex.europa.eu/HR/legal-content/summary/eu-rules-on-producing-and-labelling-organic-products-from-2022.html>, pristup 01.09.2024.
5. Eurostat, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/org_aprod/default/table?lang=en&category=agr.org, pristup 28.08.2024.
6. Eurostat, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/org_coptyp/default/table?lang=en&category=agr.org, pristup: 29.08.2024.
7. Eurostat, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/org_cropar/default/table?lang=en, pristup 15.07.2024.
8. Facebook stranica OPG-a Novak, <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=942540871215109&set=pb.100063776133817.-2207520000&type=3>, pristup 28.08.2024.
9. Facebook stranica OPG-a Novak, <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=709420607860471&set=pb.100063776133817.-2207520000&type=3>, pristup 10.07.2023.
10. Grgić, I., Hadelan, L., Zrakić, M., 2012., Glasnik zaštite bilja, Konvencionalna i/ili ekološka proizvodnja povrća: različiti scenariji
11. Grgić, Z., Očić, V., Šakić Bobić, B., 2015., Osnove računovodstva i financijske analize poljoprivrednog gospodarstva, Zagreb
12. Grgić, Z., Šakić Bobić, B., Očić, V., 2011., Troškovi i kalkulacije u agrobiznisu, interna skripta za studente
13. Grgić, Z., Očić, V., Šakić Bobić, B., 2010., Upravljanje troškovima u agrobiznisu: interna skripta za modul, Metode kalkulacija i troškovi u agrobiznisu, za studente ABRR studija, Agronomskog fakulteta u Zagrebu, Zagreb

14. IFOAM - The International Federation of Organic Agriculture Movements, <https://www.ifoam.bio/>, pristup 08.08.2023.
15. Krause, J., Machek, O., Agric. Econ. – Czech, 64, 2018., 1–8, A comparative analysis of organic and conventional farmers in the Czech Republic
16. L. Dobbs., T., D. Smolik, J., 1996., Journal of Sustainable Agriculture, stranice 63-79, Productivity and Profitability of Conventional and Alternative Farming Systems: A Long-Term On-Farm Paired Comparison
17. Narodne novine br. 118/18., 42/20., 127/20., https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2023_12_157_2415.html, pristup 02.09.2024.
18. Očić, V., Rukavina, M., Lodeta, K., B., Bobić, B., Š., 2019., Agroekonomia Croatica 9: 124-131, Ekonomska uspješnost ekološke proizvodnje oraha i lješnjaka – poslovna praksa
19. Par, V.; Šakić Bobić, B., 2016., Uvod u mikroekonomiju, Sveučilište u Zagrebu Agronomski fakultet, Zagreb
20. Par, V.; Šakić Bobić, B., 2016., Uvod u mikroekonomiju, Sveučilište u Zagrebu Agronomski fakultet, Zagreb
21. Ruralni razvoj, <https://ruralnirazvoj.hr/intervencije/70-04-aec-ekoloska/>, pristup 15.07.2024.
22. Sgroi, F., Candela, M., Di Trapani, A., Foderà, M., Squatrito, R., Testa R., Tudisca, S., 2015., Sustainability 2015, 7, 947-961, Economic and Financial Comparison between Organic and Conventional Farming in Sicilian Lemon Orchards
23. Shennan, C., Krupnik, T., J., Baird, G., Cohen, H., Forbush, K., Lovell, R., J., Olimpi, E., M., 2017., Annual Review of Environment and Resources, br. 42, stranice 317–346, Organic and Conventional Agriculture: A Useful Framing?
24. Uematsu, H., K. Mishra, A., 2012., Ecological Economics, Volume 78, stranice 55-62, Organic farmers or conventional farmers: Where's the money?

9. Prilozi

Popis dugotrajne imovine za 2020. godinu

POPIS DUGOTRAJNE IMOVINE 2020. GODINA

Obrazac DI

I. OPĆI PODACI O POREZNOJ OBVEZNIKU										
1. NAZIV DJELATNOSTI						Uzgoj povrća, dinja i lubenica, korjenastog i gomoljastog povrća				
2. IME I PREZIME PODUZETNIKA/NOSITELJA ZAJEDNIČKE DJELATNOSTI						OPG NOVAK, MATEJA NOVAK				
3. ADRESA PREBIVALIŠTA/UOBIČAJENOG BORAVIŠTA						MIROŠEVEČKA CESTA 100A, 10040 ZAGREB				
4. OIB PODUZETNIKA/NOSITELJA ZAJEDNIČKE DJELATNOSTI						8045522372				
II. PODACI O DUGOTRAJNOJ IMOVINI										
Red. br.	Naziv stvari ili prava	Isprava broj/nadnevak	Nabavna vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost	Vijek trajanja	Stopa otpisa	Svota otpisa	Knjigovod.vrijed. na kraju godine	AOP oznaka dug. imovine	Dat. otuđenja dug. imovine
1	Traktor Torpedo	Kupoprodajni ugovor 07.09.2015.	38.000,00	0,00	4	25,00	0,00	0,00	007	
2	Roto drljača LKG-170	Rn 283-2302-3, 26.9.2015.	12.600,00	0,00	4	25,00	0,00	0,00	008	
3	Kosa za traktor/malčer	Rn 283-2302-3, 26.9.2015.	6.850,00	0,00	4	25,00	0,00	0,00	008	
4	Plastenik 6x18 m	Rn 140-P1-1, 31.10.2016.	30.000,00	6.250,00	4	25,00	6.250,00	0,00	006	
5	Motokult. MECC B RT-401	Rn62/PV01/1, 30.11.2016.	10.540,50	2.415,53	4	25,00	2.415,53	0,00	008	
6	Freza MECC RT-401	Rn62/PV01/1, 30.11.2016.	1.458,50	334,24	4	25,00	334,24	0,00	008	
7	Plastenici 16 kom	Zapisnik o izgradnji, 1.1.2017.	70.250,56	17.562,64	4	25,00	17.562,64	0,00	006	
8	Malčer + kardani	Rn. 153/1/2, 31.7.2020.	9.300,00	9.300,00	4	25,00	968,75	8.331,25	008	
9	DJI Mavic mini - dron	Rn. 6047-01-91, 28.9.2020.	3.560,00	3.560,00	2	50,00	445,00	3.115,00	013	
10	Dacia Dokker -gosp.vozilo	Rn. 24/2/3, 21.7.2020.	7.000,00	7.000,00	1	25,00	729,17	6.270,83	007	
11				0,00	1	100,00	0,00	0,00		
12				0,00	1	100,00	0,00	0,00		
13				0,00	1	100,00	0,00	0,00		
14				0,00	1	100,00	0,00	0,00		
15				0,00	1	100,00	0,00	0,00		
16				0,00	1	100,00	0,00	0,00		
17				0,00	1	100,00	0,00	0,00		
18				0,00	1	100,00	0,00	0,00		
19				0,00	1	100,00	0,00	0,00		
20				0,00	1	100,00	0,00	0,00		
***	***	***	189.559,56	46.422,41	***	***	28.705,33	17.717,08	***	***

PRIZNATI OTPIS

28.705,33

Popis dugotrajne imovine za 2021. godine

POPIS DUGOTRAJNE IMOVINE 2021. GODINA

Obrazac DI

I. OPĆI PODACI O POREZNOJ OBVEZNIKU										
1. NAZIV DJELATNOSTI						Uzgoj povrća, dinja i lubenica, korjenastog i gomoljastog povrća				
2. IME I PREZIME PODUZETNIKA/NOSITELJA ZAJEDNIČKE DJELATNOSTI						OPG NOVAK, MATEJA NOVAK				
3. ADRESA PREBIVALIŠTA/UOBIČAJENOG BORAVIŠTA						MIROŠEVEČKA CESTA 100A, 10040 ZAGREB				
4. OIB PODUZETNIKA/NOSITELJA ZAJEDNIČKE DJELATNOSTI						8045522372				
II. PODACI O DUGOTRAJNOJ IMOVINI										
Red. br.	Naziv stvari ili prava	Isprava broj/nadnevak	Nabavna vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost	Vijek trajanja	Stopa otpisa	Svota otpisa	Knjigovod.vrijed. na kraju godine	AOP oznaka dug. imovine	Dat. otuđenja dug. imovine
1	Traktor Torpedo	Kupoprodajni ugovor 07.09.2015.	38.000,00	0,00	4	25,00	0,00	0,00	007	
2	Roto drljača LKG-170	Rn 283-2302-3, 26.9.2015.	12.600,00	0,00	4	25,00	0,00	0,00	008	
3	Kosa za traktor/malčer	Rn 283-2302-3, 26.9.2015.	6.850,00	0,00	4	25,00	0,00	0,00	008	
4	Plastenik 6x18 m	Rn 140-P1-1, 31.10.2016.	30.000,00	0,00	4	25,00	0,00	0,00	006	
5	Motokult. MECC B RT-401	Rn62/PV01/1, 30.11.2016.	10.540,50	0,00	4	25,00	0,00	0,00	008	
6	Freza MECC RT-401	Rn62/PV01/1, 30.11.2016.	1.458,50	0,00	4	25,00	0,00	0,00	008	
7	Plastenici 16 kom	Zapisnik o izgradnji, 1.1.2017.	70.250,56	0,00	4	25,00	0,00	0,00	006	
8	Malčer + kardani	Rn. 153/1/2, 31.7.2020.	9.300,00	8.331,25	4	25,00	2.325,00	6.006,25	008	
9	DJI Mavic mini - dron	Rn. 6047-01-91, 28.9.2020.	3.560,00	3.115,00	2	50,00	1.780,00	1.335,00	013	
10	Dacia Dokker -gosp.vozilo	Rn. 24/2/3, 21.7.2020.	7.000,00	6.270,83	4	25,00	1.750,00	4.520,83	007	
11	Gredičar i polagač folije	Kupoprodajni ugovor 15.01.2021.	18.500,00	18.500,00	4	25,00	4.239,58	14.260,42	008	
12				0,00	1	100,00	0,00	0,00		
13				0,00	1	100,00	0,00	0,00		
14				0,00	1	100,00	0,00	0,00		
15				0,00	1	100,00	0,00	0,00		
16				0,00	1	100,00	0,00	0,00		
17				0,00	1	100,00	0,00	0,00		
18				0,00	1	100,00	0,00	0,00		
19				0,00	1	100,00	0,00	0,00		
20				0,00	1	100,00	0,00	0,00		
***	***	***	208.059,56	36.217,08	***	***	10.094,58	26.122,50	***	***

PRIZNATI OTPIS

10.094,58

Mateja Novak

Popis dugotrajne imovine 2022. godine

POPIS DUGOTRAJNE IMOVINE NA DAN 31.12.2022 GODINE

OBRAZAC DI

I. OPĆI PODACI O POREZNOM OBVEZNIKU										
1. NAZIV DJELATNOSTI OPG NOVAK										
2. IME I PREZIME PODUZETNIKA/NOSITELJA ZAJEDNIČKE DJELATNOSTI MATEJA NOVAK										
3. ADRESA PREBIVALIŠTA/UOBIČAJENOG BORA VIŠTA Zagreb Miroševačka cesta 100a										
4. OIB PODUZETNIKA/NOSITELJA ZAJEDNIČKE DJELATNOSTI 80455522372										
II. PODACI O DUGOTRAJNOJ IMOVINI										
Red. br.	Naziv stvari ili prava	Isprava broj /nadnevak	Nabavna vrijednost	Knjigov. vrijednost	Vijek trajanja	Stopa otpisa	Iznos otpisa	Knjigov. vrijedn. stvari ili prava na kraju godine	AOP oznaka dug.im.(1)	Datum otuđenja dugotrajne imovine
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	DACIA DOKKER- Teretno vozilo	21.07.2020 Rn.24/2/3	7.000,00	4.520,83	4,0	25,00	1.750,00	2.770,83	1	
2	MALČER + KARDAN	31.07.2020 Rn.153/1/2	9.300,00	6.006,25	4,0	25,00	2.325,00	3.681,25	1	
3	DJI MAVIC MINI DRON	28.09.2020 Rn.6047-01-91	3.560,00	1.335,00	4,0	25,00	890,00	445,00	1	
4	GREDIČAR I POLAGAČ FOLIJE	15.01.2021 Kupopr.ug.15.01	18.500,00	14.260,42	4,0	25,00	4.625,00	9.635,42	1	
5	KAMERA REOLINK GO PTplus	15.09.2022 Ura 289	5.278,40	5.278,40	2,0	50,00	659,80	4.618,60	1	
6	VADILICA KRUMPIRA	16.09.2022 Ura 291	6.724,25	6.724,25	4,0	25,00	420,27	6.303,98	1	
7	RASIPAČ GNOJIVA 500L	22.09.2022 Ura 303	2.436,00	2.436,00	4,0	25,00	152,25	2.283,75	1	
8	DROBILICA MOTORNA 15 KS/100mm	22.09.2022 Ura 303	10.488,00	10.488,00	4,0	25,00	655,50	9.832,50	1	
9	TRAKTORSKA FREZA 180 S KARDANOM	12.11.2022 URA 392	11.400,00	11.400,00	4,0	25,00	237,50	11.162,50	1	

Životopis

Ime i prezime: Helena Bagarić

E-mail: helenabagarić@icloud.com

Mjesto i datum rođenja: Berlin, Njemačka, 10.08.1999.

Školovanje:

2018.- Agronomski fakultet Zagreb

2014.-2018. Ekonomska škola Velika Gorica

Strani jezici:

Engleski jezik: SLUŠANJE B1, ČITANJE B1, PISANJE B1, GOVORNA PRODUKCIJA B1, GOVORNA INTERAKCIJA B1

Njemački jezik: SLUŠANJE A1, ČITANJE A1, PISANJE A1, GOVORNA PRODUKCIJA A1, GOVORNA INTERAKCIJA A1

Računalne sposobnosti: odlično poznavanje i korištenje Excel-a, Word-a, Powerpoint-a

Vozačka dozvola: B kategorija